

İngilterenin Fransaya 19 fırka sevkeceğini ilân etmesi Berlinde hayretle karşılandı

İngiliz - Fransız erkânı harbiyeleri müşterek bir toplantı yapıyorlar

Martın sonunda İngilterenin ilk hattı harb tayyareleri 1750 yi bulacak

Almanya kat'i Bir vaziyet mi Alacak?

Paris 9 (Hususi) — İngiliz harbiye nazırı Hor Belişan'ın Avam Kamara - sındaki dünkü beyanatını mevzuu bahsederek «Paris - Midi» gazetesi, yakında İngiliz ve Fransız erkânıharbiyeleri - nin müşterek bir toplantı yapacakla - rını ve bu münasebetle iki ordunun teşriki mesaisine müteallik teknik hususların kararlaştırılacağını bildirmektedir.

Hor Belişa, Avam Kamarasındaki dünkü beyanatında ayrıca şunları da söylemiştir:

— Deniz aşırı garnizonlar için, ezcümle Maltada, Kıbrısta, Singapur ve Seylan'da yerli asker miktarını fazlalata - tirmek arzusundayız.

Diğer taraftan, Orta Şarkta mütem - (Devamı 11 inci sayfada)

İngiliz erkânıharbiye reisi Gord

Madridde çarpışmalar sona ermedi

İspanyol sahillerinin abluka edilmesi üzerine İngiltere tedbirler aldı

İspanyanın bugünkü vaziyetini gösterir harita

Londra 9 (Hususi) — Madriddeki ko - münist isyanı elân devam etmektedir. Şehrin cenub varoşlarında tahahşüd e - (Devamı 3 üncü sayfada)

Holanda muhtemel bir taarruza karşı istihkâmlar yapıyor

Lahaye 9 (A.A.) — Holanda telgraf ajansı, Holandanın hududları boyunca yeni istihkâmlar inşa edeceğini haber vermektedir. Yakında hududlarda ve sahil - de 250 kazemat inşa edilecektir.

Diğer taraftan, Brabanttaki Tilbury silâh fabrikaları tevsi edilecek ve yeni bir silâh fabrikası daha inşa olunacaktır.

Hitler'in 1939 plânı

Paris 9 (A.A.) — Journal Des Debats'ta (Devamı 3 üncü sayfada)

İktisad Vekili Sümerbankta

Ankara 9 (Hususi) — İktisad Vekili bugün Sümerbanka giderek bir mü - det kalmış, Umum Müdür Nurullah Sümerden banka işleri hakkında iza - hat almıştır.

Almanya'da bir İngiliz casusu

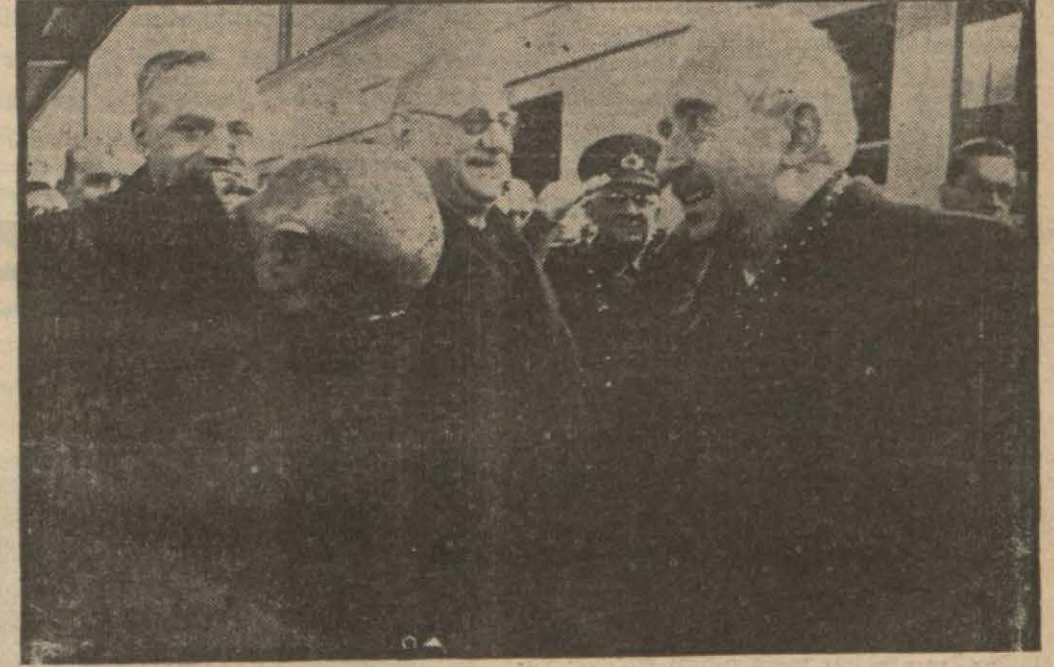
Şimdiye kadar okuduğunuz casusluk sergüzeştlerinin en güzeli ve en heyecanlısı

Yakında "Son Posta,, da

Cümhurreisi dün petrol arama işlerini tetkik buyurdular

Millî Şefin Kastamonudaki tetkiklerinin neticelerine aid hazırlıklar başladı

KÖYLERE EL TEZGÂHLARI SOKULACAK

Millî Şef Ankara İstasyonunda Başvekil ve Vekiller tarafından selâmlanıyor

Ankara 9 (Hususi) — Cümhurreisi halde Maden Tetkik ve Arama Ensti - tüsüne şeref vermişlerdir. Millî Şef lerinde Başvekil Dr. Refik Saydam, doğrucu petrol arama grubunun faa - İktisad Vekili Hüsnü Çakır olduğu (Devamı 11 inci sayfada)

Bulgar Başvekilinin Ankara seyahati

Ankarada Bulgaristanın Balkan Antantına karşı vaziyeti görüşülecek

Köseivanof ayın onyedinci Cuma günü Ankarada bulunacak ve parlak merasimle karşılanacaktır

Ankara 9 (Hususi) — Memleketimizi ziyaret edeceğini haber verdiğim dost Bulgaristan başvekilini Köseiva - nof 16 Mart Perşembe sabahı konvansi - yonel trenile İstanbula gelecektir.

Muhterem misafir İstanbulda Harici - ye Vekâleti namına İstanbula gidecek o - lan protokol umum müdürü Şevket Fuad Keçeci tarafından karşılanacaktır. Dost memleket başvekilini aynı akşam hususi - trenle Ankaraya hareket edecek ve 17 Mart Cuma sabahı Ankarada bulunaca - ktır. Misafirimiz için Ankarada parlak bir karşılama töreni yapılacaktır.

Ankara mahfellerinde söylenildiğine göre Köseivanofun bu ziyareti Bükreşte toplanan Balkan Antantı konseyinin Bul garistanı alâkadar eden kararları etrafında bir görüş teatisine vesile olacak ve bu (Devamı 11 inci sayfada)

Şehirde zabıta vak'aları yüzde elli azaldı

Emniyet Direktörü: "İstanbulda asayiş gıptaya değer bir vaziyettedir,, diyor

İstanbul Emniyet Direktörü Sadri Aka ile görüştüm. İstanbulun muktedir zabıta şefi şehrin asayiş hakkında sorduğum suallere şu cevabları verdi:

— Asayiş, gıptaya değer bir vaziyet - tedir. Adedleri pek az olan hırsızlık vak'a ları adi sirkatlerdir.

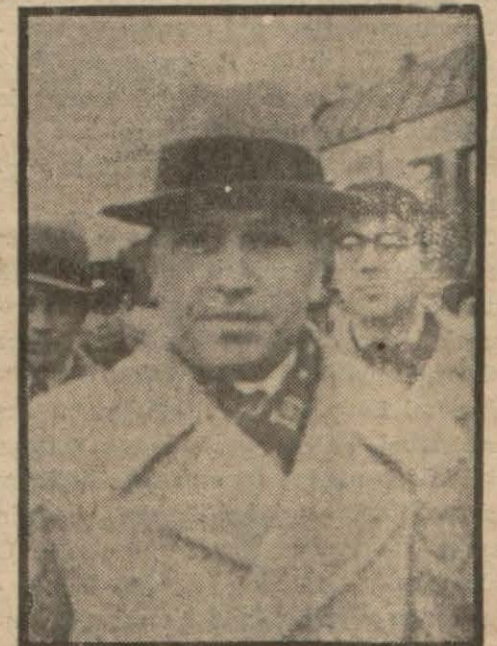
— Meselâ, ne gibi?

— Diyebilirim ki kapı, pencere kırmak suretile yapılan hiç bir gece hırsızlığı yok tur. Maymuncuk vesaire kullanmak su - retile evlere giren tek bir maznunumuz yoktur. Ufak, tefek çalma vak'aları olu - yor. Onlar da açık bırakılan kapılardan kundura alınmak, gardroplara bırakılan şapka ve paltoları çalmak nevinden şey - ler...

— Yankesicilik?

— O da bariz bir surette azalmıştır. Meçmuu bir ayda 3 veya 4 dü tecavüz et - miyor.

(Devamı 11 inci sayfada)

İstanbul Emniyet Direötörü Sadri Aka

İstanbuldaki Alman ve Avusturya mektepleri talebesi maçta dövüştüler

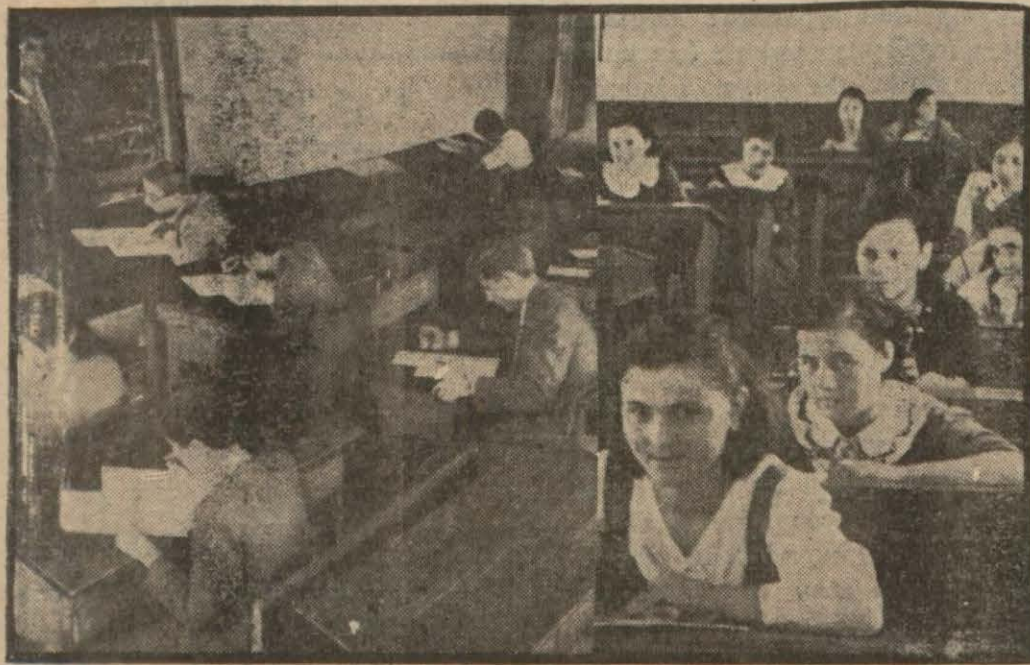
Şehrimizdeki Alman ve Avusturya mektepleri talebeleri arasında Taksim stadyomunda evvelki gün yapılan futbol maçı pek hararetili bir şekilde cereyan etmiştir.

Avusturya mektebi takımının yaptığı

bir golü protesto eden Alman mektebi talebeleri alkışlıyan Avusturya mektebi talebeleri arasında başlayan hafif münakaşalar, bir müddet sonra kızışmış ve balkonı dolduran talebeler iki kısma (Devamı 3 üncü sayfada)

Mekteplerde kız talebe erkek talebeden daha fazla çalışıyor!

Muallimler arasında bir anket

(Yazısı 11 inci sayfanın 1 inci ve 2 nci sütunlarındadır)

Hergün

Bir kitab sergisinin
İlhamı

Yazan: Muhtılâ Birgen

Bundan iki ay kadar evvel İstanbul'da, şimdi de Ankarada Almanlar tarafından bir kitab sergisi açıldı. İstanbul'da iken bu sergiyi ziyaret etmiş, kitapları gözden geçirmiş ve biraz da düşünmüştüm. O zaman bu düşüncemi yazmak istediğim halde, araya karışan mühim hadiseler arasında buna vakit kalmadı. Serginin bu defa da Ankarada açılması, bende o düşünceleri tekrar uyardı.

Açılan kitab sergisi, ekme fırınları gibi, Alman milletinin önüne her gün on binlerce kitap, mecmua ve gazete çıkarılan matbaaların ne bütün yeni kitaplarının, ne de eski ve yeni Alman ilim, tarih, edebiyat ve teknik koleksiyonlarının bir araya getirilmesi suretile tertib edilmiş değildir. Serginin hedefi başkadır; ecnebi memleketlerde yaşayan Almanlara, ya da zamanlarda, anavatanın neşrettiği mühim ve faydalı kitaplar hakkında bir fikir vermek ve bilhassa onların için yaşadıkları memleketler hakkında neşredilmiş kitapları tanıtmak maksadindedir ki bu sergi tertib edilmiş bulunuyor.

Almanya, uzak memleketlere sade mahlul eşya değil, aynı zamanda nüfus taahhür eden memleketlerden biri ve belki de en başlıcasıdır. Bu nüfusa Almanlar «Yabancı memleketler Almanlığı» gibi umumî bir isim vermişlerdir. İşte, icabına, tarihî münasebetlere, günün ictisadi hareketlerine ve Almanyanın münasebetlerine göre bir takım Almanlar, Almanyadan çıkarlar, ya memur ve mütaahdem olarak veyahud da kendi hesaplarına, muvakkat veya daimî surette yaşamak üzere yabancı memleketlere giderler. Almanya bu nevi millet unsurlarını ihmal edemez; bunları daimî surette vatanla münasebet halinde tutmak lâzımdır; bunlara Almanlığın ruhi güdüsü olan kitabı, mecmuayı, gazeteyi bol bol ve ucuz olarak daimî surette göndermelidir ki Almanya, dünyanın dört köşesine yayılmış ve birçok yerlerde büyük, hattâ muhacir kolonileri vücuda getirmiş olan Almanlar arasındaki umumî ve müşterek cazibe rolünü tamamen ifa edebilsin!

İşte, sergi bu maksadla tertib edilmiştir. Söylemeği unutmuyayım ki, bir Alman kitabı, Almanyada yüz kuruşa satılırsa yabancı memleketlerde 75 ve hattâ elli kuruşa satılır. Bu da kitaba ayrı bir cazibe vermek için böyle yapılmıştır.

★

İstanbulda gezdiğim bu serginin ter-tibinde de, yukarıda bahsettiğim, esasa göre bir hususiyet vardır; Almanyanın son senelerde neşrettiği başlıca mühim kitapların - hepsi seçil, buna imkân olmaz - bir kısmı sergide toplanmıştır: Felsefe, ilim, cemiyet, siyaset, teknik bakımından mutavassıt kültürde bir insanı alâkadar edecek kitaplar. Derin ilim ve ictisad neşriyatı değil, mutavassıt kültürde bir Almanın okuyup memnun olacağı eserler. Bunların yanıbaşında da, serginin açıldığı memleketlere dair Almanyada neşredilmiş olan kitapların hemen hepsi görülmüyor; tarih, coğrafya, siyaset, edebiyat, roman, hülâsa bu memleketlere dair, son senelerde Almanyada neşredilmiş bunların hemen kâffesi vardır. İstanbul ve Türkiye, Yakınşarkın merkezidir. Şu halde bu merkezde yaşayan Almanlar, sade anavatanında felsefe, ilim, teknik ve siyasete dair neşredilen kitapları değil ve hattâ sade Türkiye'ye dair olanları da değil, belki de Türkiye'ye civar memleketlere aid eserleri de tanımalıdırlar. Şu halde, Bulgaristana, Yunanistana, Suriye ve İrana dair eserler de bu kitaplar arasında teşhir edilmek lâzım gelir. İşte, sergi bunu da böyle yapmıştır.

Alman milletini yer yüzünde bütün kuvvetile millet yapmak ve millet olarak tutmak istiyen bir fikir için bu tarzda çalışmak lâzım olduğunu hepimiz kolayca anlarız. Bununla beraber yakın bir müşahedemi ilâve edeyim: Bundan on beş sene evvel Tiflitede bulunduğum zaman iyi dil öğrenmesini, öğretmesini istediğim kızımı Tiflisin iyi bir Pastor ailesinin yanına pansiyoner olarak vermiştim. O münasebetle yakından gördüm ki, Almanyanın çıkıp bir daha Almanyaya dönmemek üzere Kafkasyaya hicret etmiş, yerleşmiş ve hattâ köy kurmuş olan bu

Resimli Makale:

Dünyanın en nefis balığı, en çok miktarda İstanbul'da çıkar ve hemen sevilen bütün çeşitleri ihtiva eder, bir Alman mütehasşsının kullandığı tabirle Boğaziçi de durmayıp akan bir balık nehri halindedir, gıda, servet ve sıhhat hazinesi sayılır, bununla beraber bu balık hazinesinin kenarında balık ekseriya yanına yanaşamayacak kadar pahalı, bazan da denize dökülecek kadar kıymetsizdir.

En zekisinden, en aptalına varıncaya kadar her insan görür, fakat görenler arasında gördüklerinin manasını anlayanlar ancak yüzde ellidir, görüp anladıklarından istifade etmenin yolunu keşfedenlerin sayısı ise yüzde ikiye iner, istifade yolunun kolayını, pratiğini bulabilen ise pek enderdir. Çocuklarımızın zihinlerini küçük yaştan itibaren tecrübe, şillerini niçin, neden suallerine alıştırınız. Gören, düşünen, arıyan ekseriya bulur.

SÖZ ARASINDA

İlanla koca bulan
Genc kız

İngilterenin Şefild vilâyetinde yaşayan bu genç kız, bir dükkânın camına ilân yapılarak şuniari yazmıştır: «Bir delikanlı, veya bir dul erkekle tanışıp evlenmek istiyorum. Talibin hiç kimsesi olmaması matlubdur.»

Bu ilânı okuyan 35 yaşında, karısı ölmüş bir erkek genç kıza müracaat etmiş, iki talib ilk görüşte birbirlerini sevmişler ve evlenmişlerdir.

Yük bir Alman kütlesi, orada bütün dil, bütün kütüphanesi ve bütün millî vasıflarıyla, tıpkı öteki Almanlar gibi, millî varlıklarını aynen muhafaza etmişlerdir. Böyle çalışınca neticenin böyle olması elbet tabiidir.

★

Türkiye hududları haricinde bulunan Türkleri bir tarafa bırakalım; Yakınşarkta eski Osmanlı imparatorluğuna bağlı memleketlerde hâlâ yaşamakta olan Türk kültürünü ve türkçeyi canlı bir halde tutmak vazifesini de bir tarafa bırakalım ve gözlerimizi kendi evimizin içine çevirelim. Bu tarzda bir sergi yapmak için acaba kâfi derecede kitap bulabilir miyiz?

Hayır. O sergide gördüğüm mevzu ve saha tenevvüünü bizde kitab şeklinde göstermenin imkânı yoktur. İçimizde, bu nevi mevzular üzerinde çalışan insanlar, (Devanu 10 uncu sayfada)

Hergün bir fikra

Akıllı hizmetçi

Adamın biri ikide bir hizmetçisinden bahseder:

— Bunun kadar akıllı hizmetçiyi ben ömrümdede görmedim.

Derdi, tanıdıklarından biri merak etti. Adamın evine gitti. Kapıyı hizmetçi açmıştı:

— Beyi görmek istiyordum.

Dedi. Hizmetçi hemen cevap verdi:

— Beyi ne yapacaktınız?

— Bana seksen lira borcum vardı da.

— Vah vah.. bey de dün gece Edirneye gitti.

— Şaka söyledim, onun bana değil, benim ona seksen lira borcum var. Parayı getirdim.

Hizmetçi kapıyı açıp:

— Buyurun, dedi, bey dün gece Edirneye gitmişti ama, yoldan mı döndü nedir, sabahleyin eve geldi. Şimdi evdedir.

Bernar Şo yeni bir
Senaryo hazırlıyor

Meşhur İngiliz muharriri Bernar Şonun filme alman Pigmalyon isimli eseri, o kadar çok rağbet görmüştür ki, hicivci edip «Doktorun muamması» adındaki piyesinin de filme alınmasına muvafakat etmiştir.

Resimde, edibi yeni piyesinin senaryosunu hazırlarken görüyorsunuz.

Kraliçenin giydiği
Zarif şapka

İngiltere kraliçesi, Londrada Olimpiyada açılan İngiliz sanayi şehri ziyaret ettiği zaman, resimde gördüğünüz zarif şapkayı giymiştir. Londra sosyetesinin şık ve zarif kadınlarının pek hoşuna giden bu şapka modeli, günün en hararetili mevzuunu teşkil etmiştir.

Entellicens servisin
tahsisatı

İngiltere bütçesinin iki faslı, Avam Kamarasında münakaşa edilmeden kabul edilir, bunlardan biri harbiye bütçesi, diğeri de Entellicens servise ayrılan tahsisattir. Entellicens servisin bütün mekanizmasını idare eden, en ufak teferruatına kadar bilen yalnız iki kişidir. Bunlar da kabine başmüşaviri Sir Robert Vansittart ile, hariciye nezareti daimî müsteşarı Sir Cadogandır. Gizli idarenin faal reisi bile birçok şeylerden malûmat tar değildir. İdare ettiği dairenin uğraştığı işler insanı hayrete düşürür. Diğer ülkelerin ictisadi vaziyetlerini tetkik eder, ecnebi piyasaları kontrolden geçirir.

Hükümet ricalinden ileri gelenler bile, Entellicens servisi hakkında malûmat edinmemeyi bir disiplin meselesi addederler. Bu seneki bütçede gizli teşkilâta 500 bin İngiliz lirası ayrılmıştır. Birçok es-hamlara malik olan teşkilât için bu paranın ne derece ehemmiyetsiz bulunduğu aşikârdır.

Sözün kısası

Biz niçin yapmıyalım?

E. Talu

Bir İtalyan bayan tanıyorum. Geçenlerde, bir sabah, kendisine çok erken bir saatte, Firuzâgâdan Tophaneye inen yokuşta rasgeldim. Selâmlaştığımız esnada, bakışlarımda taaccüb sezmiş olacak ki, gülümsüyerek yanıma geldi ve:

— Bu vakit beni buralarda görmeli hayretinizi mucib oldu galiba? dedi.

— Biraz.. madmazel.

— Ben her sabah, bu semtte bulunan bizim hastaneye devam ederim.

— Ya? Bir hastanız mı var?

— Hayır. Cerrahi kliniğinde çalışıyorum.

Kızcağızı oldukça müreffeh bir aileye mensub biliyordum. Kendi kendime: «Zahir vaziyetleri bozulmuş..» diye düşünüp dururken, o, zekâsile bu düşüncemi de hissetti, ve izahat verdi:

— Hükümetimizin emri vardır: İtalyan kızları, ana yurdda olsun, yabancı memleketlerde olsun, mutlaka bir hastanede, hastanenin de bilhassa cerrahi kısmında staj görüp hastabakıcılık ve timarcılık diploması alacaklardır. Bu diplomayı almamış bulunan bir İtalyan kızının ne evlenmesine, ne de herhangi bir iş tutmasına cevaz yoktur. İtalya, bu suretle, müstakbel harblerde, yaradılara sıhhi imdad için şimdiden yoluna koymaktadır. İşte ben de, hükümetimin bu emrini yerine getirmek için, İstanbulda oturan bir çok genç İtalyan kızlarla beraber, hastaneye devam ediyorum.

Bu bayandan ayrıldıktan sonra, kendi kendime düşündüm: İtalyanların bu tedbirlerini pek muvafık buldum. Hiç şüphesiz ki, bayanın hastanede öğrendikleri, sadece yara sarmağa, pansıman yapmağa inhisar etmiyordu. Ona, orada, ufak tefek hastalıklara karşı tedbir almayı, çocuğa bakmayı, hekim yetişinciye kadar âcil ve iptidai tedaviyi de öğretmektedirler.

Bizim kızlarımız, savaş zamanında, babalarından, kocalarından, erkek kardeşlerinden geri kalmamak için mektebide ve üniversitede askerî terbiye görüyorlar. Bunun lüzumu derkârdır. Bu asrın kadını vatan müdafaasında hiç olmazsa bir takım geri hizmetleri ifa edecek kabiliyette yetmelidir. Ancak, İtalyan kızlarına olduğu gibi: kendilerine hastanede staj görmeyi ve diplomalı hastabakıcı olmayı da hayati bir mecburiyet olarak tahmil etmekte fayda görüyorum.

Hususile ki bu bilgi onlara sulh zamanında da, aile hayatında da işe yarayacaktır. Kadınlarmızın erken yıpranmalarının ve bizdeki çocuk ölümlerinin önüne geçebilmek için bir tek amelî yol olarak bu sıhhi terbiye mükellefiyetini görmekteyim.

Son zamanlardaki tutumuna hayran olduğum Maarif Vekâletimizin, Sıhhiye Vekâleti ile elbirliği ederek bu hayırlı işi de başarmasını hem vatanı, hem de içtimali bir endişe ile, pek samimi olarak dilerim.

Başka milletlerin tatbik ettikleri böyle faydalı usulleri biz niçin tatbik etmiyoruz? Irka ve cemiyete hizmet etme ihtiyakında onlardan geri miyiz?

E. Talu

TAKVİM

MART											
Kumul sene	10				Arabi sene						
1364	1939				1367						
Şubat	Rasul sene				Kasım						
25	1939				123						
CUMA											
GÜNEŞ						İMSAK					
Muharrem						S. D.					
18						10 42					
Oğla						Yatsı					
D. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
24	15	41	18	10	19	39					
6	14	9	31	12	—	1	50				

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İktisad Vekâlet kadim raporlarının çürüklüğü meselesi üzerinde incelemelerde bulunmak üzere Almanyadan mütehasşs bir profesör getirtmeye karar vermiş, rapor masrafları için bütçelerinde mühim bir yer ayıran halkın minnettarlığını kazanacağından şüphelenmeyiniz. Fakar... Çürük raporlar sekiz dokuz ay evvel bir mesele halini aldı. Zaman çorap fabrikalarının sahipleri toplanmışlardı. Günlere konuşmuşlardı, nihayet çorap imalının muhtelif sahalarında çalışmak üzere müşterek masrafla birkaç tane mütehasşs getirtmeye karar vermişlerdi, verdikleri karar

da gazetelere şafakla yazdırmışlardı. Aradan sekiz dokuz ay geçti, bu müddet zarfında ne yapılmış olduğunu sor-mak hakkımızdır. Göze görünen vaziyet şudur ki, bir kısım sermayelerinin millî bakımdan mahiyetleri tetkike muhtaç olan bu fabrikalar bu müddet zarfında da bildikleri gibi hareket etmişlerdir. İktisad Vekâletinin mütehasşs getirtmeye teşebbüs etmiş olması çok iyi bir şeydir, fakat daha cezri tedbirler almadıkça hepimizin zararına olarak on, on beş fabrikasının mütemediyen zenginleşmesi gibi bir vaziyetin değişebileceğine biz inanmıyoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TEL GRAF HABERLERİ

Göring beraberinde bir İtalyan ricali olduğu halde Fransaya gidecekmiş

Havas ajansına göre İtalya araziye müteallık metalibati dan, vazgeçmiş, Göring'in İtalya ile Fransa arasında tavassutta bulunacağı söyleniyor

Londra 9 (A.A.) — Havas ajansından: Göring'in İtalyayı ziyaretini müteakib beraberinde İtalyan ricalinden biri olduğu halde Fransayı ziyaret edeceğine dair ortada bir şayia dolaşmaktadır. Söylendiğine göre Göring'in İtalyan metalibati ileri sürmek için İtalya ile Fransa arasında tavassutta bulunması muhtemeldir.

Roma ve Berlindeki İngiliz ajanlarından alınan son haberlere göre İtalya hükümeti, araziye müteallık metalibati dan vazgeçmiştir. Şimdiki metalibati atidaki maddelere münhasırdır.

1 — Tunustaki İtalyan kolonları için 1896 statüsünün iadesi, bu suretle İtalyan ekalliyeti, Tunus devleti dahilinde bir nevi muhtariyete sahip olacaktır.

2 — Djiboutide Hambourgdaki serbest Çeko-Slovak limanına mümasil serbest bir liman ihdası,

3 — Djibouti - Adisababa demiryolunun Fransız arazisinde Fransa ile İtalya tarafından müştereken idaresi,

4 — İtalyanın Süveyş kanalının idaresine iştiraki ve kanaldan geçme resminin tenzili.

Yugoslavyanın harici siyasetinde değişiklik yok

Hariciye Nazırı Yugoslavyanın Fransa, İngiltere, Almanya ve İtalyaya karşı siyasetini izah etti

Belgrad 9 (A.A.) — Havas ajansından: 1939 senesi hariciye bütçesinin müzakeresi münasebetle Markovich, mebusan meclisinde bir nutuk söylemiştir. Mumaileyh, dört buçuk senedenberi Yugoslavyanın harici siyasetinin değişmiş olduğunu beyan etmiştir.

Bu harici siyaset, eski dostlukların muhafazasından ve sulhü temin maksadıyla yeni dostluklar taharrisinden ibarettir.

Fransa ile olan münasebattan bahsedilen hatib, şöyle demiştir:

«En esaslı emellerimizden biri, bu eski ve mücerreb dostluğu muhafaza etmektir.»

Hatib, Büyük Britanya ile olan dostane münasebetlerin bundan böyle «Yugoslav-

yanın hayatında bir kanun» teşkil edeceğini söylemiştir.

Hatib, şöyle devam etmiştir: Almanya ile dostane ve geniş münasebetlerde bulunmak bizim harici siyasetimizin en mühim tasavvurlarından biridir.

Yugoslavyanın diğer bir gayesi de hali hazırda İtalya ile mevcut olan tam itimada müstenid münasebetlerin muhafazasıdır.

Hatib, netice olarak, Yugoslavyanın sulhü arzu etmekte, başkalarına aid hiç bir şeyi istememekte olduğunu yalnız devletin tamaminiyetini ve Yugoslav milletinin hayati menfaatlerini müdafaaya azmetmiş bulunduğunu söylemiştir.

İktisad Vekâleti hususî kalem müdürlüğü

Ankara 9 (Hususî) — İktisad Vekâleti hususî kalem müdürü Fettah Zeki sanayi tetkik heyetine, hususî kalem müdürlüğüne de tetkik heyeti müfettişlerinden Adnan Suner tayin edilmişlerdir.

Romanya Başvekilinin tabutu Bükreşe gönderildi

Kan 9 (A.A.) — Bu sabah Kan Rus kilisesinde Romanya Başvekilî patrik Miron Cristea'nın istirahatı ruhu için bir ayin yapılmıştır. Bu ayinde Romanyanın Paris büyük elçisi Tataresko ve Fransız hükümeti namına da nazır Patemotre hazır bulunmuştur. Bunu müteakib, Fransız askerî kıt'aları tabutun önünden geçmişlerdir. Tabut, saat 17,30 da kalkan trenle Bükreşe müteveccihen yola çıkarılmıştır.

Sinemada yangın

Ankara 9 (Hususî) — Bugün öğle üzeri bir filmin provası esnasında Halk sinemasında film tutuşarak bir yangına sebebiyet vermiştir. İtfaiye yangını söndürmüştür, fakat sinema makineleri çalışmayacak bir hale gelmiştir.

ÖLÜM

Memleketimizin çok eski tanınmış eczacılarından Guraba hastanesi sabık baş eczacısı ve eski Ekrem Necib ecza deposu müessislerinden, Tepeüstü eczanesi sahibi Necdet Olçayın babası, Jale mensucat fabrikası sahiplerinden Zeki Sirmannın kayın babası Mustafa Ekrem Olçay üç aydanberi tutulduğu hastalıktan kurtulularak rahmeti rahmana kavuşmuştur.

Cenazesi Şişlide Abidei Hürriyet caddesi Harzemsah sokağı, Akdeniz apartmanından bugün saat on beşte son merasimi ifa edileceğinden dostlarının iştirakini rica ederiz.

Bağdadda Eski Başvekil Tevkif edildi

Londra 9 (A.A.) — Röyterin Bağdaddan öğrendiğine göre, bir hükümet darbesi hazırlamakla suçlu olarak sabık başvekil Hikmet Süleyman ile elli kadar yüksek rütbeli zabıt tevkif olunmuştur.

Hükümet tabibleri arasında tayinler

Ankara 9 (Hususî) — Saimbeyli hükümet tabibi Necati Girit Bireciğe, Bireciğ hükümet tabibi Osman Dora Karacasuya, Babaeski hükümet tabibi Yaşar Sonat Dursunbeye tayin edilmişlerdir.

Balıkesir memleket hastanesinden Ekrem Baysan İstanbul emrazı zühreviye Tophane muayenehanesi tabibliğine, Zonguldak frengi mücadele baştabibi Selim Özel Balıkesir memleket hastanesi cildiye mütehassıslığına nakledilmişlerdir.

Ayaş hükümet tabibi Niyazi Ersoy Haymanaya, Çanakkale merkez hastanesi operatörü Kâzım Günay Ordu memleket hastanesine, Amasya memleket hastanesi dahiliye mütehassısı Suad Atay Vekâlet seyyar emrazı sariye tabibliğine, Kavak hükümet tabibi İhsan Yalçın Akhisara, Balıkesir hükümet tabibi Ziya Emre Uzunköprüye tayin edilmişlerdir.

Madridde çarpışmalar sona ermedi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den âsilerin merkeze doğru yürümekte olduklarını haber alan general Miaja, millî müdafa konseyinin emrinde bulunan cephe kuvvetlerinden imdad celbetmiştir.

Öğleyn radyo ile ilân edildiğine göre, cepheden hareket etmiş olan askerî kuvvetler Madridin bütün medhallerini tutmuşlardır. Şehrin muhtelif semtlerinde çarpışmaların devam ettiği anlaşılmaktadır.

Paris 9 (A.A.) — Madriddeki Fransız konsolosu Pijonneau, dün Paris ile telefonla muhabere etmeğe muvaffak olmuştur. Mumaileyh, komünistlerin hâlâ Madrid varoşlarında Miaja kıtaatına mukavemet etmekte olduğunu ve vaziyetin müphem bulunduğunu bildirmiştir. Dün öğle vakti, komünistler İspanya bankası binasına hücum etmişlerse de şiddetli bir müsademedan sonra püskürtülmüşlerdir.

Sahillerin ablukası

Burgos 9 (A.A.) — İspanyanın Akdeniz sahillerinin tamamile bütün gemilere kapatılacağı, dün akşam bahriye büyük umumi karargâhı tarafından neşredilen bir tebliğde bildirilmektedir.

İngilizler tedbir ahyorlar

Londra 9 (Hususî) — Lordlar kamasının bugünkü toplantısında, cumhuriyetçi İspanya sahillerinin Frankocular tarafından abloka altına alınması meselesine temas eden hariciye nazırı Lord Halifax, İspanya kara suları haricinde seyreden İngiliz gemilerinin kat'i surette himaye edileceğini ve hattâ kara suları dahilinde bulunup ta bilâihtar batırılmak tehlikesine maruz kalan İngiliz gemilerine de yardım için alâkadarlara emir verildiğini bildirmiştir.

Salâhiyyetar mahfeller, Frankonun İspanya sahillerini ablokaya hakkı olmadığı ve Burgos hükümetinin muharib hakkının henüz tanınmamış olduğunu söylemektedirler.

Madridde son vaziyet

Saint Jean 9 (A.A.) — Madrid radyosunun bir tebliğinde, general Miaja kıtaatının komünist isyanını bastırıldığı teyid olunmaktadır. Müsademeler ancak son komünistlerin sığınmış oldukları Cuidad Real ile PuentoIvano madenlerinde devam etmektedir.

Holanda muhtemel bir taarruza karşı istihkâmlar yapıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Pierre Bernusun Hitlerin yeni metalibati ileri sürülebilmek için Holandaya ve hattâ İsviçreye karşı ani bir taarruzda bulunacağı derpiş etmekte olduğunu yazmaktadır.

Bernus, Hitlerin 1939 senesine aid planını ifşa edebilecek vaziyette bulunduğunu ve Mart ayında tatbik edilmesi lâzım gelmekte olan bu planın tatbiki hususunun bir müddet tehir edilmesi muhtemel olduğunu yazmaktadır.

Hitlerin planı, garb demokrasilerinin vaziyetini zâfa düşürmek için Hainan işgali ve İtalyanlar tarafından Fransa aleyhinde propaganda ve hücumlar yapılması gibi muhtelif istikamette bir takım icrazî harekât icrasını derpiş etmektedir.

Plan, bundan başka Libyadaki İtalyan garnizonunun takviyesini, İtalya tarafından Fransız Somalisi hududu üzerinde bir tazyik yapılmasını, Filistin ve Suriyede tahrikât icrasını ve nihayet İtalyanın seferberliğini derpiş etmektedir. Kat'i hareketin, İspanyol harbinin hitamını müteakib İtalyanların metalibati resmen bildirmelerinden sonra icra edilmesi muhtemeldir. O zaman Hitler, İtalyanın metalibati müzaheret etmek için bir nutuk irad edecek ve bizzat kendi metalibati ultimaom şeklinde ileri sürülecektir. Müteakiben garb devletlerinin derhal teslimiyetini elde etmek için ani olarak Holandaya ve hattâ belki de İsviçreye karşı bir taarruz yapılacaktır.

Hitler, bu iki memleketin ancak muvakkaten işgal edilmiş olduğunu ve kat'iyen bu memleketleri teshir ve fethe etmek niyetinde olmadığını beyan edecektir. Eğer o zaman garb devletleri müzakerelelere girişecek olurlarsa Hitler, bundan bilistifade yeni talepler dermeyan edecektir.

Balıkesir yoksulları gözetme birliğinin çalışmaları

Balıkesir (Hususî) — Balıkesir yoksulları gözetme birliği ötedenberi lisede okuyan fakir ve yoksul talebeye yemek ve kitab vermekte ve onları panسیونunda barındırmaktadır.

Bir ay kadar önce kurumun yeni idare heyeti intihabı yapılmış ve eski idare heyeti olduğu gibi değiştirilmiştir. Yeni heyet yaptığı ilk toplantıda aralarında iş bölümü yapmış ve bu arada kurumun varidatının azaldığını ileri sürerek muhtelif kaza ve vilâyetlerden toplanmış ve kurumun himayesine sığınmış olan lisede okuyan talebelerden 25 kişinin pansiyondan çıkarılmasına karar vermiştir.

Bu talebelerden isimlerini elde edebildiklerini şunlardır:

İzmirden Hulûsi, Sacid; Manisadan Kemal, Memduh, Sındırgıdan Mustafa, Bırhaniyeden Hikmet; Edremitden Nihad, Vahid, Osman, Ahmed, Fuad, Süleyman, Balıkesirden Cemal, Şahab,

Sabahtan sabaha:

10 Mart 1939 (37)

İsim saygısızlığı

Bir arkadaşımız çürük gemilere, çirkin binalara millî isimlerin verilmiş olmasından müteessir, şikâyet ediyor. Ne kadar haklı olduğunu ben de acılığı hâlâ içimden gitmeyen taze bir hatıra ile anlatayım. Geçenlerde Karadenizde bir fırtına kopmuş, bir iki vapur batmıştı. Ertesi günü gazetelerin birinci sayfalarında şöyle müthiş bir sevelha okudum:

— Millet battı, Vatan istimdad ediyor.

Bu korkunç haber bir dinamit fitili gibi turnaklarımıza kadar işledi.

Hakikatte batan «Millet» çürük bir vapur, istimdad eden de gene o makul bir tekne idi.

Bu çürük teknelere verilen Vatan ve Millet isimleri günün birinde bir böyle mahuf bir kara haberle karşılaştırmıştı.

Şehrin güneş görmeyen sokaklarında, çarpuk, çürük bir tahta yığını üzerinde şöyle bir levha görürsünüz:

«Zaferi Millî perükâr salonu.»

Eski yeiken bezinden tente gerilmiş çadıra benzer küflü bir yemişi dükkânı. Üzerinde şöyle bir levha okursunuz:

«İstiklâl meyva pazarı.»

Karanlık yüzü, korkunç bir manut iskeletine benzer bir cephenin çatısında etrafı çiçekli bir yazı:

«Vatan kömür deposu.»

Sırf şatafat ihtiyacile işlenen bu saygısızlıkları önlemek için Belediye başkanın çok titiz davranmaları lâzımdır. Soyadları alınırken bir çoklarının kendilerine «Atatürk» adı almağa kalktıklarını görmüş ve bir kanunla bu adı Büyük ve Ebedî Önder ayırmıştık. Böyle müsemmalarile alâkaları olmayan isimler için de bir kanun mu yapalım?

Bırhan Cahid

Temizliğe riayet etmiyen esnaf cezalandırılıyor

Kontrol esnasında bir fırında bulunan noksan ekmekler de müsadere edilerek darülaceze'ye gönderildi

Eminönü ve Beyoğlu kazalarında ya - pılmakta olan esnaf kontrollerine devam edilmektedir. Esnaf uzun zamandanberi kontrolsüz kalmış, bu arada bazıları hile yapmağa başlamıştır. Belediye bunun önüne geçmek için şiddetli tedbirler almaktadır.

Beyoğlu ve Eminönü kazalarında bil - hassa lokantaların temizliğine dikkat edilmektedir. Kontrol esnasında Sirkeci - de meşhur bir lokantada temizliğe riayet edilmediği görülmüş, lokanta sahibine lüz - u gelen ihtar yapılmıştır. Ayrıca Sir - keci'de bir süncü dükkânında da temizliğe aykırı hareket edildiği tesbit edilmiştir. Şehzadebağındaki sinemalardan sık sık

şikâyetler vaki olmaktadır. Bu sinemalar da her yerde sigara içilmekte, haftanın muayyen günlerinde kalabalık yüzün - den film seyretmek imkânı güçleşmek - tedir. Belediye müfettişleri bu sinemalar - dan birinde izdihama tesadüf etmiş, si - nema sahibine ceza kesilmiştir.

Fırınlarda da sık sık eksik ekmeklere rastlanmaktadır. Eminönünde Tahmîs caddesindeki fırınlardan birinde 60 ka - dar eksik ekmek müsadere edilerek Da - rülaceze'ye gönderilmiştir.

Bazı kasabalar etlerin altına ötedenberi kaba kâğıd koymaktadırlar. Belediye kasabaların kaba kâğıd kullanmalarını ya - sak etmiştir.

Tren yolundaki harab binalar istimlak edilecek

Sirkeci garı civarındaki inşaat devam etmektedir. Muntazam bir plân dahilinde icra edilmekte olan inşaat sonunda, Sir - keci garı modern bir istasyon haline geti - rilecektir. İnşaat Haziran nihayetinde ik - mal edilmiş bulunacaktır. Bu suretle iş - letme teşkilâtının bir muntakada toplu bir hâle bulundurulması temin edile - ceğdir.

Hat boylarında bulunan ve şehrimizin güzelliğini bozan barakalarla, bir takım gayri muntazam ve harab binalar da Na - fia Vekâleti tarafından istimlak oluna - caktır.

Son zamanlarda banliyö trenlerinde ya - pılan esası tenzilât dolayısıyla bu yıl da ayrı bir tenzilât yapılması şimdilik mev - zuubahs değildir. Bununla beraber, on beş Mayıs'ta Nafia Vekâletinin tetkikten ge - çireceği mesall arasında, umumî bir ten - zilât işinin de görüşülmüş. muhtemeldir.

Poliste :

Elektrik prizile oynayan bir çocuk hastaneye kaldırıldı

Dün Yüksekaldırım'da orta okul ta - lebesinden 12 yaşlarında Muallâ mekte - bin elektrik prizile oynarken cereyana kapılmıştır. Muallâ baygın bir halde Şişli çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Bir kamyon bir adama çarpıp gözünden yaraladı

Çatalca'da Kaleiçi mahallesinde İstas - yon caddesinde oturan Şevkiye, 56 nu - maralı kamyon çarpmıştır. Sol gözünden yaralanan Şevki tedavi altına alınmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir hırsız çaldığı arabayı satarken yakalandı

Taksim'de Attar sokağında oturan sey - yar satıcı Sabri Çoban 3 tekerlekli el a - rabasını evinin kapısının önünde bırak - rak içeri girmiş ve dışarı çıktığı zaman arabanın yerinde yeller estiğini görmüş - tür. Zabta tarafından yapılan arama ne - ticisinde, arabayı açılan Tozkooparanda Çatmamescîd sokağında oturan Faik Soy - suz okuduğu anlaşılmıştır. Faik Soysuz çaldığı arabayı satarken yakalanmıştır.

Üç hırsız ve iki hırsız yatağı yakalandı

Kadıköyünde Beyazdkehüda cadd - sinde 16 numaralı evde oturan mescîd imamı Abdüşşükrânın 250 lirası ve zev - cesine aid bilezik vesair mücevherler çal - nmıştır.

Zabta tarafından yapılan tahkikat so - nunda hırsızların Nizameddin, Şükrü ve Celâl adında üç kişi olduğu ve bunlara Haydar ile Bayramın yatakları ettikleri anlaşılmıştır.

Hırsızlar ve şerikî cürümleri henüz çaldıkları paraları yemeğe vakit bulama - dan yakalanmışlar ve cürümlerini itiraf etmişlerdir. Suçlular bugün adliye'ye tes - lim olunacaklardır.

Bir amele vapurdan düşüp yaralandı

İstinye Dok fabrikası amelesinden Ali, Tavaç vapurunda çalışırken 4 metre ir - tifadan havuzun önüne düşmüş, belinden yaralanmıştır. Ali tedavi altına alınmış - tur.

Denizbank Umum Müdürü Ankaraya gitti

Denizbank umum müdürü Yusuf Ziya Erzin dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Umum müdür Ankarada, Denizbanka aid muhtelif meselelere dair temaslarda bulunacaktır.

Şehrimize gelen Alman heyetile yapı - lan görüşmelerle, kadroda tasarruf dola - yısıyla açığa çıkarılan memurların tazmi - nat talepleri ve yeni kadro tatbikatına dair olan işler bu meyardadır.

Haber aldığımız göre, İktisad Vekâ - leti açığa çıkarılmış olan Denizbank me - murlarının vaziyetleriyle yakından alâka - dar olmaktadır. Halen açıkta bulunan memurlar İktisad Vekâletine bağlı mü - eseselere peyderpey yerleştirilecek ve il - yakatleri nisbetinde maaş ve ücretlerle tazviz olunacaklardır. Vekâlet, hiç bir memurun açıkta kalmaması için icab eden tedbirleri almıştır.

Müteferrik :

İstanbul vilâyeti 1670 müntehibisani çıkardı

Silivriden 62, Yalovadan 36, Çatalca - dan 94, Şile'den 33, Kartaldan 34 mün - tehibisani çıkmaktadır. Bu suretle İstanbul vilâyeti müntehibisani miktarı 1670 i bulmaktadır.

Toplantılar :

Üniversitede tib bayramı tertib edildi

İstanbul Üniversitesi'nin her sene kutlu - ladediği «Tib bayramı» 14 Mart Salı günü öğ - leden sonra Üniversite konferans salonunda yapılmıştır. Rektör, profesör Mazhar Os - man, doçent Kâzım İsmail ve talebinin söy - liyeceği nutuklardan sonra Konservatuar tarafından bir de konser verilecektir. Bun - dan başka gece de bir tib balosu tertib edil - miştir.

Hind musiki konseri

Eminönü Halkevinden: En eski musiki - lerden biri olan Hind musikisini tanımak ve dinlemek maksadıyla bir devriâlem seya - hatine çıkan Hind musikîsinaslarından profesör Krişna Narain Suami Evimizin Çağaloğlundaki salonunda 10/3/939 Cuma ve 11/3/939 Cumartesi günleri saat 18 de iki konser verecektir. Profesör konserlerini Hind flütü, harmonium ve celtren ismi verilen ic - lerine su doldurulmuş bir takım kâselerden mürekkep darbukalarla verecek ve ayrıca Hind usulü beste ile türkçe şarkılar söyle - yecektir.

Askerlik işleri :

Şubeye devlet

Beyoğlu askerlik şubesinde: 1 — Şube - mizde kayıtlı yedek subaylardan muhabere sınıfına mensub ve asteğmen (yarsubay) rütbesinde olanların 10 Mart 939 sabahı ve topçu sınıfına mensub asteğmen (yarsubay) ların da 15 Mart 939 sabahı 45 günlük staja sevkedilmek üzere derhal şubemize müra - caatleri.

2 — İhtiyat erattan yoklamasını henüz yaptıramayanların 15 Mart 939 akşamına kadar şubeye gelmeleri.

3 — Şubemizde kayıtlı malûl şubay ve e - rat ile şehid yetimlerinden senelik yoklama - sını yaptıramamış olanların da 20 Mart 939 akşamına kadar şubeye müracaatleri.

4 — Beyoğlunda, yerli halkın askerlik iş - lertine bakan (Beyoğlu askerlik şubesi) in - den başka, yabancı halkın askerlik işlerine bakan (Beyoğlu yabancı askerlik şubesi) de vardır. Müracaat ve muhabere işlerinin bu - na göre yapılması hân olunuz.

Hakkımız Yok mu?

Evvel duymak, sonra duymak meselesi

Son Postanın Ankara muhabiri iki hafta evvel:

— Hükümetin barem kanunu proje - sini yeniden tetkik etmeğe karar verdi - ğini, Meclisten geri alacağını, bildirmiş - ti. Bu haberin Son Postada çıktığı günün ferdasında intişar eden hemen bütün gazeteler İstanbul'dan veya Ankaradan aldıkları haberlere dayanarak:

— Yanlıştır, dediler. Hükümetin bö - yle bir kusuru yoktur, proje Meclistedir, Mecliste kalacaktır.

Son Posta itiraz etmedi, verdiği haberi - nin doğru olduğunu biliyordu. Bildiğini yazarak vazifesini yapmıştı. Güldü ve geçti. Fakat dün, evvelce Son Postayı tekbiz etmiş olan bütün gazeteler:

Hükümetin barem kanunu proje - sini yeniden tetkik etmek üzere Meclisten geri aldığı haberini okuduk ve gene gü - ldük. Fakat aynı zamanda da birkaç sa - tırta olsun kaydetmek istedik.

Hakkımız yok mu?

Maarif Şurasına gönderilecek rapor hazırlanıyor

İstanbul Maarif Müdürlüğü, Maarif Şurasına hazırlık maksadıyla lise ve orta mekteplerdeki islahata aid meydana geti - rilen raporları yakında Vekâlete gönde - recektir. Bu raporlarda binasızlıktan şik - âyet edilmekte, ders levazımının kul - lanma şartlarını gösteren broşür neşri, ve bu levazımın kullanılmasını öğretmek üzere kurslar açılması, mekteb kütüb - haneleri vücade getirilmesi, muallimle - rin birer derece terfi ettirilmeleri isten - mektedir. Raporda muallimlere verilen ders saatinin azamî miktarı yirmi dört saat olması, yüksek muallim mektebinin muallim kadrosu tevsi edilmesi de zik - redilmektedir.

Mekteplerde derslere öğleden evvel de - vam edilmeli, öğleden sonra tatbikatla meşgul olunmalıdır. Askerlik kampları islah olunmalı, olgunluk imtihanından ev - vel talebe bir eleme imtihanından geçi - rilmelidir.

Orta mekteplerde talebe hayata hazırlan - malıdır. Bu husustaki esasen mevcut talimatnamenin tatbik edilmesi arzu e - dilmektedir. Orta mekteplere girme yaşı asgari on iki, azamî on beş olmalıdır. Ra - porda birçok yenilikler istenmektedir. Muallimlerin mekteb dahilinde başka el - bise giymelerinin temini de bunlar me - yanındadır.

Sular idaresi de teftiş ediliyor

Sular idaresi kurulduğu tarihten iti - baren hiç teftiş görmemiştir. Mülkiye müfettişlerinden Cavid ve İhsan idarenin bütün hesaplarını gözden geçirmektedir.

Belediyede on senelik muhasebe hesap - larını tetkik eden mülkiye müfettişleri bu husustaki incelemelerini ikmal ettik - ten sonra, diğer şubelerin vaziyetlerini gözden geçireceklerdir.

Hariciye Vekilimizin teşekkürü

Şükrü Saracoğlu ve refikası Saadet Saracoğlu ve çocukları, Rüşti Saracoğlu ve refikası Ülfet Saracoğlu, Hamid Saracoğlu ve refikası Neriman Saracoğlu ve çocukları, analarının ölümlerinden doğ - an acılarına her şekilde iştirak edenlere teşekkürlerini edaya gazetemizi tavsiy e etmişlerdir.

Şehir işleri :

Eminönünde 13 bina istimlak edilecek

Eminönünde yıkılan Valide hanının ar - kasında istimlak edilecek binaların sayısı on üçtür. Bunların istimlakı için yüz on bin lira harcanacaktır.

Tiftiklerimiz İngiltereye hususî takas ile ihraç edilecek

Dün Türkofise tebliğ edilen karar mühim miktardak tiftik stoklarının dış piyasalara ihracını kolaylaştıracak

İngiltere ile olan ticaret ve klering an - laşmasına bağlı takas maddelerini göste - ren 4 numaralı listeye, tiftik dahi ithal edilmiştir. Bu karar İktisad Vekâleti ta - rafından dün geç vakit Türkofise bildi - rilmıştır. Bu suretle şimdiye kadar İn - giltereye takas ile gönderilemeyen tiftikle - rimiz serbestçe gönderilebilecektir. İn - giltere ile iş yapan ihracatçılar birkaç gündenbergi bu şekilde bir anlaşmaya va - rıldığını hususî surette Londradan öğren - mişler ve ihraç edilmek üzere ehemmi - yetli miktarda tiftik ihzar etmişlerdir.

İhraç mallarımız arasında ehemmiyetli bir yer alan tiftiklerimiz şimdiye kadar hemen hemen yalnız Almanya ve Sovyet Rusyaya ihraç edilmekte idi. Alman per - mi dairesinin muayyen bir miktardan faz la fiat vermemesi ve Sovyetlerin ise daha ziyade intizar vaziyetinde kalmaları tiftik - lerin normal seviyeye varmasına mâni olmakta idi.

Anadoluda ve ihraç iskelelerinde 25 bin balye, yani 2 milyon kiloyu müteceviz sa - tılmadık tiftik stokları bulunduğu tah - min edilmektedir. Tiftiğin İngiliz piya - salarına hususî takas suretile ihracı im - kânları, diğer alıcı piyasaların da ibti - yaçları nisbetinde ve müsaid şartlarla mübayaatta bulunmalarını intaç edecek - tir. Bu kararın mevcut stokların satıl - masını da temin edeceği şüphesiz görü - lmektedir. İngiltere ile ticari münaseba - tın inkişafında da müessir olacağı anla - nılmaktadır.

Letonya şehrimizde bir seyyar sergi kurmak istiyor

Dün Letonya general konsolosu Ka - cent Türkofisi ziyaret etmiştir. Konso - los, Letonyanın bütün Balkanlarda kısa müddetli seyyar sergiler kurmağa karar verdiğini ve bu sergilerden birinin de İ - stanbulda açılması için hükümetimizin yardımını istediğini bildirmiştir.

Letonya ile ticari münasebetlerimizde te - dricî bir inkişaf görülmektedir. Son za -

manlarda portakallarımız için dahi Le - tonya iyi bir mahreç olmuştur.

Sanayi Birliği idare heyeti toplandı

Sanayi Birliği idare heyeti dün toplan - mış ve deri sanayicilerinin dileklerini bir rapor halinde tesbit ederek İktisad Ve - kâletine arzı karar vermiştir. Bundan başka toplantıda Pazartesi günü çorap fabrikatörlerinin toplantıya çağırılmaları ve müteakiben de çorap fabrikalarındaki imalâtın kontrol edilmesi için faaliyete geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Bir hafta zarfında İstanbul limanından yapılan ihracat

Martın ilk haftası zarfında İstanbul li - manından 146,200 lira kıymetinde fır - nık, beyaz peynir, yumurta, yağ ve kuru meyva, koyun derisi, yaprak tütün, zey - tin, ceviz kütüğü, taze balık, kire, kuş - yemi, kepek, kestane, ceviz ve fasulye gi - bi maddeler ihraç edilmiştir.

Yapılan ihracat daha ziyade Almanya, Danimarka, Yunanistan, İtalya, Roman - ya ve Estonyaya yapılmıştır.

İhraç edilmek üzere yapak satışları yapıldı

Dün Bandırma ve Trakya yapağuları için piyasadan ihraç edilmek üzere 250 balye mübayaat yapılmıştır. Fiatlar 64-65 kuruş arasındadır. İhracatçılar bu ci - ns malların heyeti umumiyesini toplamak için piyasa ile alâkadar olmuşlardır.

Yerli fabrikalar da devlet taahhüdü ku - maşlar için 63-65 kuruştan renkli yapak mübayaat etmektedirler.

Balık ihracatçılarının toplantısı

Dün balık ihracatçıları Ticaret odası - na toplanmışlardır. Toplantıda komşu memleketlere ihraç edilmekte olan ba - lıkların kaliteleri, ambalajları ve ihraç usulleri hakkında hükümetçe düşünüler tedbirler kendilerine bildirilmiştir.

Bundan böyle yapılacak taze balık ih - racatı yeni usuller dairesinde yapılacak - tur.

Yeni neşriyat

Fikir ve San'at — Sadri Etemin şimdiye kadar muhtelif gazetelerde yazdığı fikir ve san'ata dair özü ve derin görüşlü makale - leri toplu olarak Fikir ve San'at isimle ki - tab halinde neşredilmiştir. Değerli arkada - şımızın bu kıymetli eserini hararetle tavsi - ye ederiz.

Muhtasar frengi — Cerrahpaşa hastanesi sabık cildiye mütehassısı Dr. Hâzım Pekin bu isimdeki tabii eserini neşretmiştir.

Arkitekt — Bu mimar mecmuasının 94 95 inçli sayıları bir arada olarak intişar et - miştir.

Tübertüloz mecmuası — Memleketimizin tanınmış mütehassusları tarafından 3 ayda bir çıkarılan bu mecmuanın 3 üncü cild 3 üncü sayısı çıkmıştır.

Çocuk — Çocuk Esirgeme Kurumunun ç - kardığı bu çocuk mecmuasının 128 inçli sa - yısı renkli bir kapak içinde zengin mün - dericatta intişar etmiştir.

Varlık — 135 inçli sayılı dolgun mün - dericatta çıkmıştır.

İlk Öğretim — Maarif Vekâleti tarafından çıkarılır haftalık gazetedir. 3 üncü sayısı intişar etmiştir.

Cennet Balosu

Bütün san'at mekteplerinden mez - un olanların cemiyeti tarafından Taksim'de Cennet köşkünde 11 Mart Cumartesi akşamı bir balo verile - ceğdir. Balonun mükemmel olması için birçok hazırlıklar yapılmıştır.

ŞEHİR TİYATROSU

Tepebaşı Dram kısmı
Bunlaşım saat 20.30 da

ANNA KARENİN

7 tablo
İstiklal caddesi Komedî kısmı
Bunlaşım saat 20.30 da

HALK OPERETİ

Bunlaşım saat 9 da

ÜÇ YILDIZ

Operet 3 perde
ZOZO DALMAS
HALK operetinde başlıyor

TAKSİM Sinemasında

emsalsiz, parlak ve zengin bir program
Umumî talep üzerine: Senenin en güzel ve en büyük Fransız filmi

HARP DÖNÜŞÜ

Kahramanlık... Fedakârlık... Vazife filmi
BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR.

İlaveten: ENDÜLÜS GECELERİ

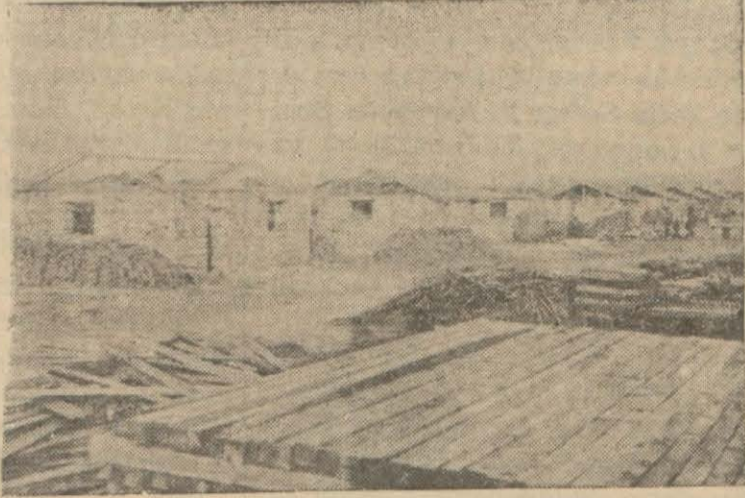
İspanyolca Kopyası: Baş Rolde: IMPERIO ARGENTINA
Seanslar: Endülüs geceleri 2.30 ve 6.80 da Harp Dönüşü: 4.30 ve 9 da

Sivasın güzel ve zengin bir nahiyesi: Gemerek

Gemerek'e yerleştirilen göçmenler müstahsil hale kondu. Nahiyede imar faaliyeti de hızla devam ediyor

Sivas, (Hususi) — Şarkışla kasabasının Gemerek nahiyesi, son yıllar içerisinde hududlar aşırı sınırlardan yurdumuza gelen göçmen kardeşlerimizin hareketleriyle her sahada göze çarpacak kadar büyük imar, ve iktisadi faaliyetlere kavuşmuş bulunmaktadır. Nahiyeye Sivas - Kayseri şosesi yakınında ve Sivas - Kayseri demiryolu güzergâhındadır. Nahiyenin sahası 225 kilometrelik bir sahanın üzerine yaslanır, üç ova üzerindedir. Bazı köyleri ağaçlık ve bu suretle güzel manzara arzeder. Nahiyeyi kasabaya ve köylere bağlayan yollar büyük bir intizam dahilinde vesaitin işleyebilmesi noktasında düzenli bir hale getirilmiştir. Nahiyeye civarında bulunan zaman zaman Bizanslılardan ve Romalılarından kalma eski izlere de rasianmaktadır.

Gemerekte yapılan göçmen evleri

Gemerekte kültüre karşı da çok büyük bir alâka vardır. Bugün 1000 e yakın tahsil çağında çocuk okumaktadır. Ayrıca Gemerek gençlerinden orta, lise ve yüksek tahsillerini yapan ve hayatta muvaffakiyetli elemanlar arasında yer alanlar da vardır.

Nahiyeye civarında bulunan zaman zaman Bizanslılardan ve Romalılarından kalma eski izlere de rasianmaktadır.

Bugün Sivas nahiyeleri içerisinde ilk defa belediye teşkilâtı kurulan yer burasıdır. Belediye bütçesi nisbetinde nahiyenin yollarına ve sularının, kaldırımlarının tanzimine çalışmaktadır.

Nahiyeye civarında bulunan Çepni, E-ğerci, Sızir, Karaözül köyleri tamamen ağaçlıktır. Bu köylerde ayrıca patates ve sebzeçilik te yapılır. Bürhan, Tekmen, Dendil köylerinde fazla miktarda ve yılda vasatı 500 bin kilo patates satarlar. Umumiyet itibarıyla 600 bine yakın meyva ağacı vardır.

Gemereğe dört kilometre mesafede linyit kömür ocağı bulunmuş ve işletilmeye başlanmıştır.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye civarında bulunan Çepni, E-ğerci, Sızir, Karaözül köyleri tamamen ağaçlıktır. Bu köylerde ayrıca patates ve sebzeçilik te yapılır. Bürhan, Tekmen, Dendil köylerinde fazla miktarda ve yılda vasatı 500 bin kilo patates satarlar. Umumiyet itibarıyla 600 bine yakın meyva ağacı vardır.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

Nahiyeye hükümetimiz tarafından iskân edilen göçmenler için bir plân dahilinde yaptırılan 452 ev Sivas - Kayseri demiryolu yakınında ve nahiyeye 25 kilometre mesafede kurulmuştur. Zengin kömür sırtlarına yaslanan burası, en modern bir köy haline gelmiştir. Tamamen yerleştirilen göçmen kardeşlerimiz müstahsil bir hale geçirilmiştir.

İzmirdeki korkunç cinayetin tafsilâtı

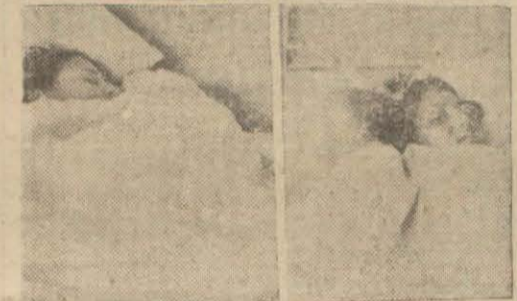
Bir amele bir kadını öldürdü, dördünü de yaraladı

İzmir (Hususi) — Tepecikte Sürmeli sokakta dört genç kadının yaralanması ve Nazillili Ayşe Münevverin ölümüyle neticelenen cinayet tahkikatına ehemmiyetle devam edilmektedir. Bu müthiş cinayetin biricik suçlusu Osman da üç yerinden yaralıdır ve memleket hastanesinde, üç jandarma neferinin göz hapsi altında tedavi edilmektedir.

Ağır yaralılarından Şükriye, hastane de bana hâdiseyi şöyle anlattı:

— Osman, ekseriya umumhane so-kağında gecelerini harcayan hasta bir adamdır. Kadına karşı, büyük bir zâfi vardı. Tanıştığı kadınları döv-mekten hoşlanırdı.

Hâdiseye akşamı saat beş buçukta Osman geldi. Kapıda kendisini karşılayan Hamide oldu. Onu tanımadığı için içeri aldı. Fakat biz göz işaretille atlatmasını söyledik.

Şukarada Osmanın yaraladığı kadınlar hastanede, aşağıda katil Osman ile öldürdüğü Ayşe Münevver

Osman isyan etti, bağırmağa başladı. Bu sırada Ayşe Münevver, sokak kapısının sağındaki odasına girdi ve kapıyı arkasından sürmeledi.

Bunu garib bir izzeti nefis meselesi yapan Osman, bir çılgın gibi oda kapısına dayandı, tekmeliyerek kapıyı açtı ve içeri girdi. Bıçağını Ayşe Münevverin vücudüne insafsızca sokup çıkarıyordu. Zavallı Ayşe Münevver cansız olarak yerlere serildi.

Gözlerini kan bürüten katil bu defa, polise haber vermemekliğimiz için beni, Aysel, Hidayeti ve Necmiyeyi de bıcaqladı. Benim ve Ayselin yaralarıımız ağırdır. Dün ameliyat olduk.

Sonra kendisinin de yaralı olduğunu gördük. Kaçıyordu. Yetişen polise teslim oldu.

Suçlu Osman Denizbankta ameledir. Ölen Münevver 18 yaşında bir kızdı ve bir sene evvel işgal edilerek Sürmeli sokağına düşmüş bulunuyordu.

Doğunun güzel ve tarihî bir kasabası: Ahlat

Birçok istilâlara sahne olan bu kasaba Vangölünün kıyısında kurulmuştur. Ahlatlıların bütün arzuları İrana uzayacak olan demiryolunun Ahlattan geçmesidir

Bitlis, (Hususi) — İsanın doğuşundan 330 yıl önce Romalıların eline geçen ve Hilyat ismi verilen Ahlat; orta zaman tarihinde büyük bir Türk şehri bulunuyordu.

«Selefküyüs» ün idaresinde kaldığı sıralarda, senelerce Roma, İran ve Bizanslıların karşılıklı ve zorlu harblerine sahne olmuş, bilâhare Arabların istilâsına uğramış ve nihayet 1040 tarihinden sonra da Selçukilerin eline geçmiştir.

Böyle güzel yerlerin Türklerin elinde kalmasına bir türlü razı olmıyan Bizanslılar; gene rahat durmamışlar ve bu haliye müteaddid hücumlar yapmışlardır.

Nihayet Türk ordularıyla Malazgird ovasında karşılaşan Bizanslılar; bu imrenmenin acısını büyük bir hezimetle çekmişler, imparatorlarını esir ve ordularını perişan bırakarak kaçmışlardır.

Artık bu yerler - daha eskiden olduğu gibi - gene Türklerin elinde kalmış, gerek kendi aralarında ve gerekse Arablar elinde bir müddet daha hırpalanıp durmuştur.

1259 senesinde Ahlat, Moğolların istilâsına uğramıştır. Moğolların hücumu ve Ahlatı ele geçireşleri çok feci olmuştur. Şehirde büyük bir katliâm yapan Moğollar; bu hareketlerle tarihin en derin yarasını Ahlatın kalbine açmışlardır. Ahlat; bu istilânın bıraktığı acıyı uzun yıllar unutmamıştır. Karakoyunlular zamanında da (Timur) ordularını kapılarında görmüş ve bunlarla da muhtelif savaşlar yapmıştır.

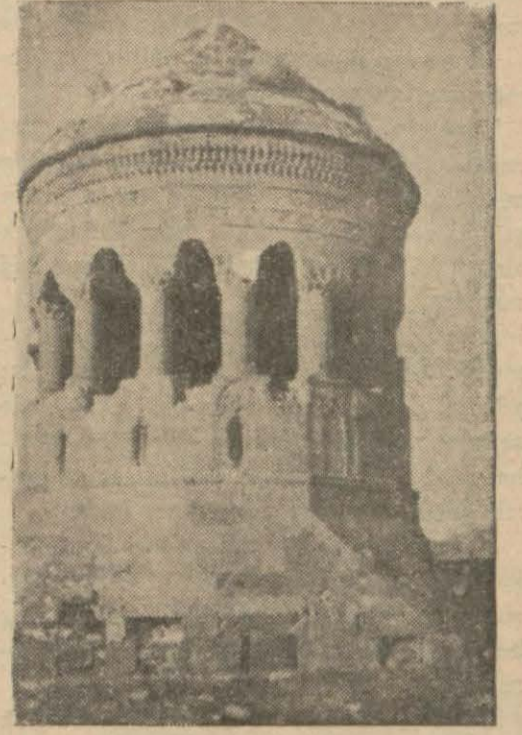
Bu suretle tarihin muhtelif devirlerinde kardeş ellerle yara alan Ahlat, Akkoyunlulardan sonra Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlılar eline geçmiştir.

11 inci asırda çok geniş bir arazi üzerine kurulmuş olan bu şehir; evvelce toplu bir halde iken birçok istilâ ve hücumlar karşısında bu varlığını kaybetmiştir. Şimdi dağınık bir halde, adeta birbirinden ayrı birer köy halinde bulunmaktadır. Bu suretle aralarında husule gelen boşluklar, bugün bahçe ve tarla haline sokulmuştur.

Mazide çok muhteşem ve parlak devirler yaşamış olan Ahlat Türklerinin buralarında vücutte getirdikleri kıymetli ve değerli eserlere, bugün bile şurada, burada tesadüf edilmektedir.

Ahlat, Bitlisin en güzel kazalarından birisidir. Vangölünün şimalinde ve Bitlise 58 kilometre mesafededir. Şehir; çok verimli ve sulak bir arazi üzerine kurulmuştur. İyi hayvan beslendiği gibi her türlü meyva da yetişir. Bunların en başında kayısı ve ceviz gelmektedir. Bilhassa kayısı, aşılandığı takdirde Malatya kayısı evsafında bir kıymete malik olur.

Bu defa Ahlatta Muş, Hakâri, Van ve Bitlis vilâyetlerinin iştirakile bir fidanlık vücutte getirilmektedir. Bu fidanlığa ayrıca Ziraat Vekâletinin de yardımları

Ahlatta tarihî kümbetlerden biri

olacaktır. Burada yetiştirilecek fidanlar, bütün bu muhtin meyva ve ağaç ihtiyacını temin edecektir. Bu maksadla şimdilik 600 dekar arazinin istilâki yapılmıştır. Bu meyanda bu sene lüzumlu görülen bazı tesisatın da vücutte getirilmesine başlanacaktır.

Ahlatlıların bugünkü en büyük emelleri; İrana gidecek olan tren yolunun memleketlerinden geçmesini görmektir.

Tabii güzellikleri sayılamayacak derecede çok olan Ahlat; vali Rifat Şahinbaşım himmetile ve kaymakam Mazlum Yegülün eliyle imara kavuşmuştur. Geçen yıl tanzim edilen bir plân tahtında işe başlanmış ve göle daha yakın bir kısımda bazı resmî binalar ve asri dükkânlar vücutte getirilmiştir.

Kayaoğlu

Bigadiçte bir del'kanlı babasını öldürdü

Bigadiç (Hususi) — Bigadiçe bağlı Faraş köyünden İsmail oğlu 1318 doğumlu Mahmud Gürlen 75 yaşlarındaki babası İsmail Gürlen ile aralarında tarlayı sürdürmemek meselesinden çıkan münazaada Mahmud, babasını elindeki üvendere ile döverek yaralamış ve yaralı tedavi için gönderildiği Balıkesir Memleket hastanesine varmadan bir handa ölmüştür. Ölüsü tekrar köyüne getirildiği vakit vak'a hükmümete bildirilmiş ve ölü otopsi yapılmak üzere Balıkesir Memleket hastanesine sevk edilmiştir. Baba katili Mahmud da yakalanarak Adliyeye teslim edilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Kızılcahamamda orta mektep açılacak

Kızılcahamamda dokuz senedenberi faaliyetinde bulunan yatı mektebinin lâğvedilmesi, yerine de bir orta mektebin tesisi muhtemel bulunmaktadır. Kızılcahamamlılar bu habere çok sevinişlerdir.

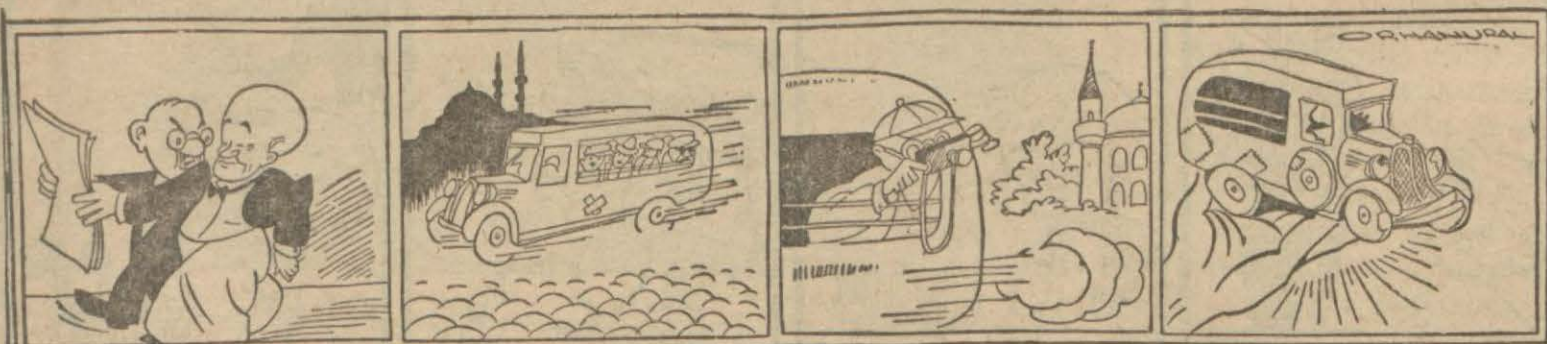
Lüleburgaz Halkevi çalışmaları

Lüleburgaz, (Hususi) — Yeni Halkevi başkanının verimli çalışmaları muattal bir vaziyette duran temsil kolunun faaliyete geçmesine sebep olmuştur. Bir müddet evvel «Atatürk köyünde uçak günü»nü oynayan temsil kolu geçen hafta da

bir müsamere vererek halkı iki gece eğlendirmiştir. «Himmetin oğlu» ve «Kürsüden uzakta» faciası büyük bir muvaffakiyetle başarılmıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Bundan sonra şehri - nize gelen seyyahları...

... Otobüslerle gezdire - ceklermiş...

— Acaba neden?

Hasan Bey — Otobüsle - rimizi görsünler diye azi - zim!

Hâdiseler Karşısında

Sokaklardaki levhalar

Sokaklara levhalar astırıp halkı islah etmek fikri meğer yalnız bizim belediyeye has bir buluş değilmiş. Dükkân gazetede okudum. Bilmem hangi şehrin belediyesi de, öpüşmenin önünü almak için sokaklara şu levhaları astır- mış:

«Kimseyi öpmeyiniz, kendinizi öptürmeyiniz. verem öpmekle başlar.»

Verem öpmekle başlayıp başlamıyacağına pek akıllım ermez ama, o şehir sokaklarında öpüşenler her halde bizim şehrin sokaklarına tükürenler kadar çok olmalı ki, nihayet belediye bu çareye başvurmuş.

Acaba faydası oldu mu, hiç zannetmem. belki daha çok zararı olmuş, bu yüzden öpüşenlerin sayısı eskiye nispetle artmıştır. Meselâ kadın, erkek bu levhaları gördükleri zaman birbirlerine garib garib bakmamışlar mıdır, kadın:

— Senin beni iki saattenberi öpmediğin şimdi farkına vardım. Verem olurum diye korkuyorsun değil mi? Meğer ben ne kadar bedbahtım da bilmiyorum.

Dememiş midir, bu sözü işiten erkek hemen kadının boynuna sarılıp:

— Ben mi böyle düşündüm, asla, bana inan:

Diyerek kadının boynuna sarılıp şapur şapur öpmemiş midir?

Duvarlara levhalar asan belediyenin memurları öpüşenleri görünce müdahale edebilirler:

— Neye öpüşüyorsunuz, haberiniz yok mu, öpüşenler verem olurlar..

Tarzında ikazlar yapar ama, onlara verilecek cevabı da bulmak güç değil ki.

Hikâyeyi belki bilirsiniz?.

Hoca, mektebde ders okutuyormuş. Bir tepsi baklava göndermişler. Hoca baklavayı görür görmez ağız sulanmış, dolaba koymuş. Tabii çocuklar da görmüşler. Hoca, çocukları bir fırsatını bulup dolab- daki baklavayı yiyeceklerini aklına getirmiş. Bu tehlikenin önünü almak için:

— Çocuklar, demiş, dolaba koyduğum baklavayı gördünüz mü?

Çocuklar istahlı istahlı cevap vermişler:

— Gördük hocafendi.

— O baklava zehirlidir, sakın yiyeyim demeyin, ölürsünüz.

Hoca, çocukları böylece korkuttuktan sonra rahat bir nefes almış, bir aralık ta dışarı çıkmış. Tekrar içeri girince dolaba açmış; baklava tepsinde bakmış, bir de ne görsün.. baklavanın birkaç dilimi eksilmiş.

Hoca çocuklara dönmüş:

— Kim yedi bu baklavayı?

Diye bağırmış. Bir çocuk yerinden kalkmış:

— Ben yedim hocafendi.

— Zehirli olduğunu söylemedim mi?

— Söylediniz ama hocafendi, ben dersimi bilmiyordum. Onun için; bari zehirli baklavaları yiyeyim de öleyim, dayaktan kurtulurum, diye yedim.

Sokakta öpüşenler de, çocuğun hocaya verdiği cevaba benzer bir cevap verebilirler:

— Öpüşenlerin verem olacaklarını bildiğimiz için öpüştük. Birbirimizin olmayoruz, bari öpüşelim. Verem olalım, ölelim.. diye öpüştük.

İsmet Hultisi

Kadın Köşesi

Kız çocuğunun saç tuvaletleri

Bu güzel kuvafürlerin biri 14-16 yaşlarındaki kızlar, öbürü 6-8 yaşlarındaki çocuklar içindir.

I. Küçüklerindir. İki yanda hafif, iri birkaç bukle. Sol tarafta bir yiv. Bir de kadife korünelâ.. Bu kuvafür güz ve kıvrık saç ihtiyacı göstermediği için hemen her çocuk başına tatbik edilebilir. Şimdiki (hâle biçimi - oreol) şapkalar da pek uyar. Çünkü saçın asıl bukleli ve en güzel tarafı şapkadın dışarıda kalacaktır.

II. Bu kuvafür daha büyüklerin, yeni yetişen genç kızlarındır. Bir Amerikan tarzıdır. Pratik genç kızlar; saçlarını böyle uçları içe bükülü tek yuvarlak halinde toplamayı, oldukça güç yapılan ve çabuk bozulan bukleye tercih edeceklerdir. Yüz çizgileri klâsik bir güzellikle olanlar aynen almalıdırlar. Olmayanlar yaşaması için bir de seyrek kâkül kesmelidir. O vakit yüzleri olanca şirinlikle meydana çıkar. Kâküllü, kâkülsüz... İkisi de güzeldir.

Çocuk elbiselerinde kadife

Kadın elbise - rinde bu sene çok moda olan kadife, küçükler için de elverişli bir kuşaştır. Isıtır, birçok biçimlere uyar. Parlaklığı çocuğun körpe yüzüne yarar. Yumuşaklığı da onun zevkini okşar.

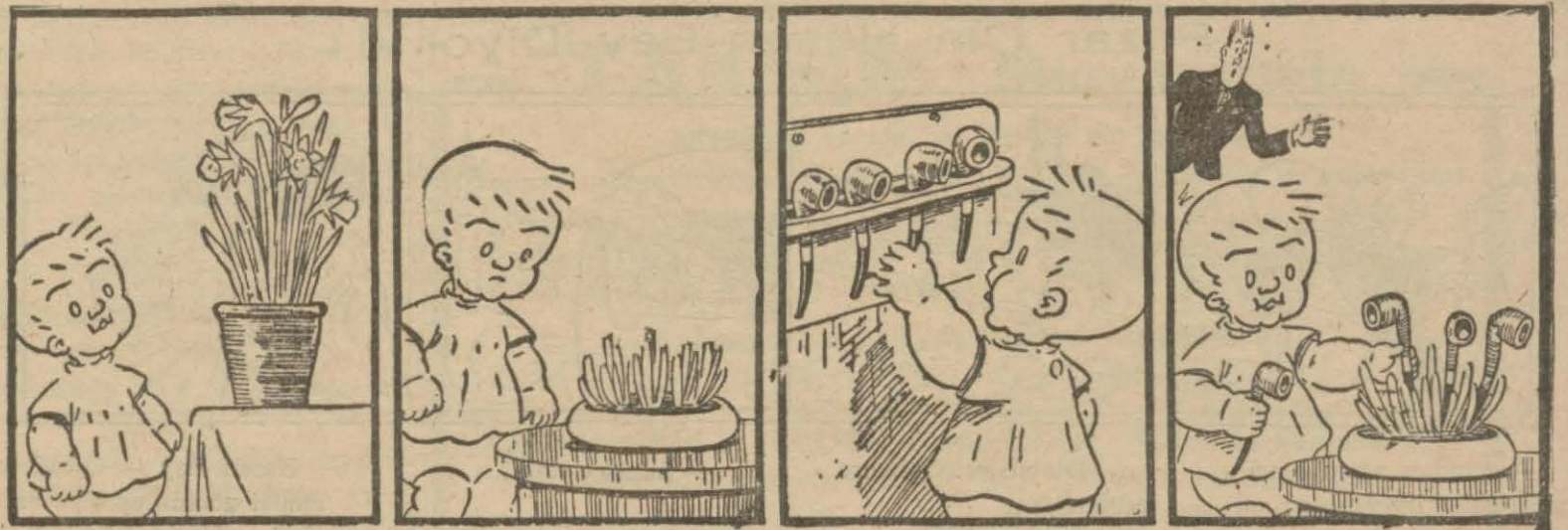
Tabii bütün bunlar, ara sıra giyelecek, abiye bir elbise için düşünülecek şeylerdir. Sık sık giyelecek bir çocuk elbisesi yaparken kadifenin buruşma mahzurunu unutmamalıdır.

Çocuk elbiselerinin en pratik garnitürü ketenle pikedir. Çünkü kolay yıkanılır. Fakat böyle ağır bir elbisede bir başkalık olsun için pike yerine beyaz saten kullanmak daha iyi olur. Meselâ: Üstü pikürlü bir yaka ile, bir çift saten kol kapağı, düğmeler beyaz olursa çiğ düşer. Ya kadifenin renginde düğme almalı, yahud doğrudan doğruya kadifeden düğme yaptırılmalıdır.

Her kadın bilmelidir

Çocukların geceleyin çalışmaları için kullanılacak en uygun abajur, içi beyaz dışı yeşil renkte olmalıdır.

Bacaksızın maskaralıkları:

Bubasının pipoları

Mahkemelerde Karısını ve kaynanasını öldüren katilin muhakemesi yapıldı

Suçu, toplanan deliller ve ikrarı ile sabit görülen katil, idamı talebile Ağırcezaya verildi

Bundan bir müddet evvel, Beylerbeyinde çok feci bir cinayet işlenmiş, İsh isminde bir adam kendisinden ayrı yaşayan karısı Sadiye ile kaynanası Seni- hayı bıçaklıyarak öldürmüştü. O vakit cürmümeşhud kanunu ahkâmına göre Ağırcezaya intikal eden bu dava, tahkikat noksan görüldüğünden, ik- mali için sorgu hâkimliğine sevk edilmişti.

Sergü hâkimliğince yapılan tahkikat neticelenmiş, suçlunun karısı aleyhine evvelce bir zina davası ikame ettiği, Sadiyenin İsmail Hakkı isminde birile münasebette bulunduğunu, İsh'ın bir gün karısıyla İsmail Hakkıyı Beylerbeyi sirtlarında beraber yakalayınca, bu cinayeti işlediği anlaşılmıştır.

Suçu, ikrarı ve toplanan delillerle sabit görülen İsh, hâdisedeki hafifletici sebepler muhakemenin takdirine bırakılarak, ceza kanununun 450 nci maddesinin beşinci bendine tevfikeyle, iki kişiyi öldürmekten dolayı idamı istenerek, ağırcezaya verilmiştir.

Dün yapılan muhakeme sırasında, suçu hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Karım Sadiye ile ayrı yaşıyorduk. Vak'adan evvel zina cürmü meşhudu tertibi için zabıtaya müracaat etmiş- tim. Vak'a günü akşam üzeri vazifemden ayrıldım. Bilâhare Üsküdar emniyet âmirliğine giderek karım aleyhindeki zina evrakının ve tahkikatının ne safhada olduğunu sordum. Cürmümeşhudun yapılması için bana iki si- vil memur vermelerini istedim. Emniyet âmiri:

«— Akşam gel, sana iki memur veririz», dedi. Sonra Üsküdar iskelesine indim. Orada arkadaşlarımdan Niyaziye rasladım. Bana karımı muhtelif yerlerde başkalarıyla birlikte gördüğünü söyledi. Niyazi ile birlikte Kuzguncuğa gittik, Kuzguncukta, dört yol ağzında birbirimizden ayrıldık. Ben kira doğru gidiyordum. Bir incir ağacının altında karımla dostu İsmail Hakkıyı birlikte gördüm. İsmail Hakkı bana doğru yaklaştı ve:

«— Yanıma yaklaşma!» dedi, tabancasını çekti. Ben de bıçağımı çekince, tabanca elinde olduğu halde, kaçtı. Bundan sonra Sadiyeye dönerek, geç vakitlerde böyle yabancı adamlarla niçin gezdiğini sordum. Bu sırada, ka- yınvaldem yanıma geldi. Bana ka- rakola gitmeğimizi söyledi, «git- mem» dedim. Karım Sadiye yüzüme bir yumruk indirdi, anası da arkadaşan saçlarımdan yakaladı. Onu ittim ve işte bundan sonra artık ne yaptığımı bilemiyorum, kendimi kaybetmişim.»

Bundan sonra dinlenen bazı şahid- ler hâdiseyi gözleriyle görmediklerini, cinayeti müteakib vak'a mahalline git- tiklerinde, iki kadın cesedini yerde ya- tarken gördüklerini söylemişlerdir.

Duruşma, diğer bazı şahidlerin celb- leri için başka bir güne bırakılmıştır.

Kömürle zehirlenen bir adamın cesedi Morga kaldırıldı

Dün Fatih'te Sinanağa mahallesinde 70 numaralı evde oturan Ali oğlu Şa-

ban, gece odasında ısınmak için yakığı kömürden zehirlenerek ölmüştür. Cesedi muayene eden adliye doktoru En- ver Karan, ölümü şüpheli görerek cesedin Morga nakline karar vermiştir.

Rüşvet tahkikatına devam ediliyor

Karaköyde bazı fırıncı, sütçü, şeker- ci ve saire gibi esnaftan haftalık aidat almak suçundan adliyeye verilen kom- miser ve polis memurları haklarındaki tahkikata dördüncü sorgu hâkimliğince devam edilmektedir.

Dün, 39 kadar şahid Adliyeye celb ve hepsinin ifadelerini müracaat edilmiştir. Tahkikat birkaç güne kadar neticelenecektir.

Diplomasız bir dişçi hakkında tahkikat yapılıyor

Dün, Sirkeci'de bir garajda çalışan Cebbar isminde birisinin diplomasız dişçilik yaptığını Müddeiumumilikçe ihbar etmiştir. Cebbar Demirkapıda Selçuk apartmanında Fatma isminde bir dişçiye iki altın diş yaptırarak on- lira ücret verdiğini, fakat yapılan al- tın dişlerin iki gün sonra düştüğünü iddia etmektedir.

Müddeiumumilikçe tahkikata başlan- mıştır.

Yangın mahallinde bugün keşif yapılacak

Sultanhamamı yangını tahkikatına adliyeye devam edilmektedir. Tehlike tamamen bertaraf edilmediğinden, dün yangın mahallinde tetkikata devam edil- memiştir.

Bugün icab eden bütün tedbirler alınacak ve Sultanahmed birinci sulh ceza hâkimi Reşidin huzuruna, Müddet- umumî muavini önünde ehli-vukuf ta- rafından esaslı ve ikinci bir keşif ya- pılacaktır.

Trakyada su baskınlarının önüne geçiliyor

Edirne (Hususi) — Trakyanın en münbit ve mahsuldar topraklarını teş- kil eden Meriç sahilinin nehir mecrası- nın dolması yüzünden her yıl müte- addid defalar su baskınına uğradığı ve bu yüzden Meriç sağ sahilindeki Bos- na köyünün büyük tehlikelere atlattığı malımdur. Bunu gözönüne alan Na- fia Vekâleti geçen yıl verdiği tahsisat- la büyük bir sed ve iki büyük mah- muz inşa ettirmişti. Bu sene de yeni- den verilen tahsisatla bu sedin takvi- yesine başlanmıştır.

Ergene nehrinin Meriçe karıştığı Es- kiköy mevkiinde de 8 küsur bin lira sarfı ile bir sed ve mahmuz işine baş- lanmıştır. Uzunköprü'nün Eskiköyün- de yapılmakta olan bu inşaat yanında bitirilecek ve önümüzdeki yıl içinde İpsalanın Sarıcaali köyü ile Enez ya- kınlarında yeni bazı sed ve mahmuz- lar inşa edilecektir.

Geçen yıl yapılan sedle en küçük feyzanlarda bile su baskınına uğrıyan Bosna köyü bu yıl bu âfetten korun- muştur.

Bunları biliyor mu idiniz?

Kör banker ve körler parkı

Mister Hüvit isminde Nevyorklu bir banker 1929 senesinde Londraya gelerek meşhur sinema rejisörlerinden Koşvanı ziyaret etmiş, konuşmasını bitirdikten sonra ayrılarak caddeye çıkmış. Hava güneşli imiş, keyifli keyifli yoluna devam eden banker birden etrafının karardığını, sonra simsiyah kesildiğini hissetmiş. Hayreti geçince de gözlerinin görmediğini, kör olduğunu dehşetle anlamış..

Zavalı adam, yasından iki sene kadar uğradığı felâkete alışmamış, nihayet ka- dere rıza göstermiş: «Mademki bir kaza- ya uğradım, buna tahammül etmeliyim. Bu kara dünyada ömrüm oldukça, kör hemcinslerime yardım edeyim!» demiş, ve Londrada körler mahsus bir park aç- tırılmıştır. Bu park şimdi şehrin en güzel mestirelerinden biridir. Bütün bekçileri kördür, bahçıvanı, yamakları da kördür.

Caz kelimesi nereden gelmişti?

Bu kelimenin aslının yunanca olması ihtimali vardır. Tanrı manası ifade eden deostan gelmiştir. Lâtincede Allaha deus, portekizcede de dios derler. Portekiz müstemlekeçileri bu dios kelimesini Afrika sahillerine götürmüşlerdir. Afrikalı- lar da Tanrı adını isimlendirirken, bu kelimenin aslını tahrif ederek «Cos evi» demişlerdir.

Afrikada yapılan merasimlerde çalınan musikiye Cos musikisi adı verilmiş, on- dan sonra da gitgide caz musikisi denme- ğe başlanmıştır.

İki başlı buzağı

Amerikada Kaliforniyada bir çiftlikte iki başlı bir buzağı doğmuştur. Buzağının ayakları bir hayvana aittir. Yavru normal bir vaziyette yaşamasına devam et- mektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma Cevablarım

Pendikten bir mektub aldım, bir delikanlı bu mektuba:

— Size müracaat edişimin sebebi kımsesizliğimdir. Kendime bir ana baba arıyorum, cümlesi ile başla- mış.

Bu satırları yazanı öksüz kalmış bir çocuk sanmayınız, verdiği izaha- ta bakılırsa:

— 22 yaşındadır, yüzü gözü gü- zel, gücü kuvveti yerindedir.

Bana öyle geliyor ki bu genç mek- tubuna şu satırları ilâve etmeyi u- nutmuş:

— Öyle bir ana baba arıyorum ki kızlarını bana versinler, üstelik geçeneğimizi de temin etsinler, gibi bir şey söylemesi de lâzımdı. Fakat bu teklifi satırların arasından da okuyabiliriz. Kendisine söyleye- ğeğim şu:

— Çocuğum, başkasının sırtından geçinmek hevesinden vazgeç, ömrün oldukça sefil kalırsın, bedbaht o- lursun, hakir görülsün.

R. B. imzasile aldığım bir mektub- dan size birkaç satır okutacağım. diyor ki:

— 26 yaşında, uzun boylu bir gencim. Veçhen de çirkin sayılmam, epeyce gelirim de var.

6/3/39 tarihli gazetenin Gönül İş- leri sütununda bahsi geçen genç kı- zı isteğime muvafik buldum.

Gazete ilânı vasıtasile evlenmek isteğimin sebebi de muhiti tanı- mayışımıdır.»

Bu gencin adresi bende mahfuz- dur. adı geçen genç kız gelip isterse alabilir.

Adanadan gelen mektub

Bir kadın okuyucum gönderdiği mektubun cevabını posta ile adre- sine yollamaklığı istiyor. Cevab için pul da yollamış. Fakat adresini yazmayı unutmuş. Mektubunun zarfı Adana postanesinin damgası- nı taşıyor, yazanın adının ilk harfi de «S» dir. Adresini bildirirce cevabını yolluyacağım.

TEYZE

Sinemanın en şık san'atkârı vaktile çiftlik yanaşması idi

Gene bu san'atkâr kıyafetinin pejmürdeliğinden dolayı sinem da rol alabildi

Meşhur san'atkâr Adolphe Menjou Amerikan terziler cemiyeti azası tarafından (sinemanın en iyi giyinmesini bilen, en şık san'atkârı) olarak seçilmiştir. Bu san'atkâr «on bir» defa bu payeyi ihraz etmiştir...

Adolphe Menjou'nun elbise dolabında kostüm, şapka, fotin, kravat olarak iki bin parça bulunmaktadır.

Adolphe Menjou'yu çocukları Fransız san'atçıları Amerika Pittsburg şehrinde doğmuştur. Babası Fransız muhaciri idi... Amerikada iş bulduktan sonra bir İrlandalı kızla evlenmiş, karı koca bir lokanta açmışlar, işleri pek yolunda gitmiş, bu arada Adolphe dünyaya gelmiştir. Adam çocuğuna sağlam bir tahsil verdirmek istemiş, mühendis olması için kendisini Üniversiteye göndermiştir. San'atkârın hayatı tıpkı bir masal gibidir ve masal da bundan sonra başlamaktadır.

Tam bu sıralarda lokantanın işleri bozulur, Adolphe tahsilini yarıda bırakır ve Cleveland'a avdet eder. Newyorka gidip aktör olacağını babasına söyler.

Cebinde on dolar ile Newyorka varır. Bir hayli uğraştıktan sonra civardaki çiftliklerden birinde bir iş bulur. Orada ineclenden süt sağma vazifesini alır. O kadar muvaffak olur ki iki üç gün sonra kapı dışarı edilir. Yeniden bir iş aramağa koyulur. Gene bir çiftliğe gider.

Çiftlik sahibi ile aralarında şu muhavere geçer:

— Ne yapmasını biliyorsun?..
— İnek sağmaktan başka her şey elimden gelir.

Bu cevap çiftlik sahibinin o kadar hoşuna gider ki Adolphe'u alkoyar ve ona süt dağıtmak vazifesini verir.

Üç hafta bu işe devam eder. Birkaç dolar biriktirir. Broadway'a yollarını Orada hemen iş bulamaz. Gececeği gizlice parklardaki sıraların üzerinde uyumağa başlar. Nihayet bir gün Vitagraf kumpanyasına müracaat eder ve figüranlığa talib olur. Açlık ve sefalet bu Adolphe bir karış sakalla her gün kapıda verilecek rolü bekleyip durur. Bir gün müdür onu görür ve der ki:

Adolphe Menjou, Con Barimor ile beraber

— Tam aradığım karma karışık bir surat! Hemen angaje ediyorum...

Günün birinde sinemanın «en şık» san'atkârı sıfatını kazanacak olan Adolphe Menjou böylece pisliğinden dolayı sinemada rol almağa başlar. Bu sırada Harbi Umumi patlak verir. Gönüllü yazılır. 1918 senesinde İtalyan cephesinde yüzbaşı olur. Harbden sonra Hollywooda avdet eder. Ona küçük roller verirler. Bir akşam lokantada Charlie Chaplin ile Peggy Joyce'in yanındaki masada yer alır.

O günlerde Charlie yeni çevirecek olduğu (Efkârı Umumiye) filmi için başrolü yapacak bir san'atkâr arıyormuş. Peggy ona Adolphe Menjou'yu gösterir ve takdim eder.

Birkaç gün sonra Charlot, Adolphe'u davet eder ve rol kabul edip etmeyeceğini sorar.

Adolphe yekten haftada 500 dolar ister, muvaffak olur ve bu rolü alır. Bu film sayesinde de meşhur olur.

O zamandanberi nice nice san'atkârların şöhretleri söndüğü halde Adolphe hâlâ beyaz perdenin en çok sevilen simalarından biridir.

Cary Grant ile Jean Arthur

Her ikisi de Amerikanın en güzide sinema san'atkârlarından olan Cary Grant ile Jean Arthur yakında birlikte bir film çevireceklerdir. Bu filmın ismi «Plane No. 4» dür.

Malûm olduğu üzere Cary Grant büyük Amerikan film kumpanyalarından Columbia'ya mensub bulunmaktadır.

Fransanın müdafaa plânlarını satmaya kalkışan bahriyeli

Genç casus nasıl kurşuna dizildi?

Ajanslar bundan birkaç ay evvel Fransız bahriye zabıtlarından Marc Aubert isminde bir gençin Fransız bahriyesi müdafaa plânlarını bir ecebi memleketete satmış olmak suçile tevkif edildiğini bildirmişlerdi.

Casus Aubert'in muhakemesi mahkûmiyetle neticelenmiştir. Mahkûmun avukatları kendisi için af talep etmişlerse de böyle bir cürüm affedilemeyeceği için mahkûm Martın altıncı günü kurşuna dizilmiştir.

Fransız gazeteleri bu hususta şu tafsilâtı vermektedirler:

Şafak sökerken, mahkûmun dar hücresinin kapısı açılmış ve kapı açılır açılmaz mahkûm hemen yerinden kalkmıştı.

Fakat yüzünün çizgilerinde en ufak bir telâş izi görülmemiş, sükûnetini muhafaza etmiştir.

Rahib kendisine birkaç söz söylemek isteyince:

— Biliyorum.. biliyorum, bana cesaret telkin etmeğe beyhude çabalıyorsunuz, cesaretimi kaybetmeyeceğim! demiştir. Mahkûm böyle söyliyerek yatağının a-

Marc Aubert

yak ucundaki elbiselerini almış ve alelacele giyinmiştir. Bu üniformaların bir gün evvel bütün seridleri ve düğmeleri sökülmüş bulunuyordu. Mahkûm on beş gündür traş olmamış ve yıkanmamış olduğu için çok sararan yüzü toprak renginde ve korkunç bir şekilde idi.

Sabık bahriye zabıti 2000 bahriye efradı Senegalli ve müstemleke askerleri önünden geçerek kurşuna dizileceği sahaya gitmiş; oraya kadar cesaret ve sükûnetini kaybetmemiştir. Yalnız gözünü bağlamak istedikleri vakit mukavemet göstermek istemiş, birkaç anlaşılmaz söz söylemiş, fakat iki bahriye neferi gözlerini bağlamışlardır.

Biraz sonra memleketinin müdafaa plânlarını satmaya kalkışan bedbaht genç idam tahtasının önünde yere yuvarlanmıştı. Bir bahriye zabıti yanına kadar gidip şakağın tabancasını dayıyarak ona son kurşunu sıkırmıştı.

Casusun ihtiyar annesi günlerdenberi oğlunu görmek için bütün makamata müracaat etmiş, fakat kendisine bu müsaade verilmemiştir. Bedbaht kadın idam günü Toulusedan uzaklaştırılmıştır.

Casusun cesedi anasına teslim edilmiş, bir mezarlığa götürülüp bir çukur içine atılmıştır.

Trakya için iki aygır daha satın alındı

Edirne (Husul) — Vilâyet aygır deposu için 963 lira mukabilinde biri Arab, diğeri Karacabey nanyüs atı olmak üzere iki aygır satın alınmış ve Edirneye getirilmiştir. Bu suretle Edirne aygır deposu mevcudü 7 aygır 2 merkebe iblâğ edilmiştir. Aynı zamanda bu yıl vilâyetin 12 merkezinde aşımlı duracağı açılması kararlaştırılmış olup bu duraklara Karacabey harasından damızlıklar getirilecektir. Aşım duracağı açılacak yerler arasında Uzunköprü, Keşan, Meriç, İpsala, Havsa merkezleri bulunmaktadır.

Beynelmilel yankesici Ali Rıza "Son Posta,, ya hayatını anlattı

Yankesicinin Belçikada bir günde tramvay yolcularından 60 düzdan çarptığı olmuş

Sordum:

— İşleri büyüttüm diyorsun amma, lüzumundan fazla büyütmüşsün! Bak-sana, Türkiye hududları bile sana dar gelmiş; beynelmilel olmuşsun!

Ali Rıza içini çekti. Sonra:

— Bu sözünüz, suratma inen bir tokat gibi, dedi. Beynelmilel olduk da adam mı olduk sanki? İçinde yuvarlandığım girdap, bütün hayatımı mahvetti. Bu işlerin sonu var mı? Yok!

— Mademki bunu biliyordun?

— Aklım şimdi başıma geldi. Yani neden sonra?! Meşhur Lâle Stelyoyu duymuşsunuzdur.

— Hayır!

— Canım, sen de kimseyi tanımıyorsun, ağabey! Lâle Stelyo hırsızların pidir. Kurtuluştan apartmanı bile vardı. O bile, hapishanede ölüm döşeğine girdi. Bizim âkibetimiz böyle: Kirli bir yatak, soğuk taş oda ve bin bir azab ile can çekişmek!

Size tabii palavra gelir, lâkin söyleyeceğim: Ben, içli bir insanımdır.

Her parâ alışımında hem memnun olurum, hem de müteessir. Hattâ sıvışmadan cüzdanımı çarptığım için farkına varır da ağlamağa başlarsa, dayanamaz, malını iade ederim.

— Nasıl? Kendi elin ile mi?

— Böyle yapayım da herif yakama yapışsın. öyle mi? Cüzdanı yere atar, sonra sahibini dürtürüm:

— Bak birader. Düşürmüşsün, gibilerden. O da hayır duayı esirgemez benden!

— Bu hikâyeye pek inanmadım Ali Rıza!

— Sor, beni tanıyan bütün sabıkâlılara.. evet, demezlerse gençliğimin hayrını görmeyim! Kalbi, rikkatli adamımdır ben. Kodesde idim. Mevsim kış idi. Dışarda buram buram kar yağıyordu. Gazete, kitab okumakla vakit geçiriyordum ve zaman zaman daracak pencereden dışarıya bakıyor, zavallı serçe kuşlarının karların üstünde civil civil, fakat aç dolaşmalarını seyrediyordum. Dayanamadım, serçelere ekmek atmağa başladım. Maskaralar alıştılar... Akluma esti, bunlardan birini içeri alayım, dedim. Pencere, kapak gibi açılıp kapanıyordu. Kenara koydum ekmeğin kırıntılarını... Sonra içi bağladım pencerenin ucuna, bekle-dim serçeleri... Derken, biri ekmeğe yanaştı. Koyuverdim içi, kaldı içeride. O, çıpına dusun, yakaladım kandan... Sevdim, sevdim. Bu sırada gardiyan, beni, aşağıya çağırıldı. Serçeyi kaçmasın diye ekmeğin dolabına koydum, havasızlıktan ölmesin fikrile de kapağı aralık bıraktım. Dönüşte bir de ne göreyim? Zavallı kuş, çıpına çırpına ölmüş! O kadar kederlendim ki saatlerce gözyaşı döktüm!

İşte, bu yufka yüreklilik yüzünden âşık da oldum. Sevgilim de felâkette de bir kızcağız. Anası, babası ölmüş, Kabarede artistlik yapmak mecburiyetinde kalmış. Onu, çıkardım oradan, aile yapayım kendime diye. Zaten, nedamet getirdiğimi söylemişim. Çocuğa da çok meraklıyım. Gelgelelim, işin çapan oğlu tarafına: Ya o yavrucak, yarın, beni demir parmaklığın arkasında görürse?!

Ali Rızayı âdeta teselli etmek mecburiyetinde kaldım. Sonra:

— Araya lâf girdi, beynelmilellik bahsini yarıda bıraktık, dedim. Söyle bakalım, Avrupayı dolaşmak aklına nereden geldi senin?

Ali Rıza güldü:

— Onlardan da buraya düşenler oluyordu, tabii... Birkaçı ile tanıştım, sordum:

— Sizin taraflarda kodese düşerseniz ekmeğin var mı?

— Var?

— Sopa?

— Yok!

Türkiyeye gelen Avrupalıları da, bizim san'at bakımından birkaç kere yollamıştım. Tecrübelerim göstermişti ki

Ali Rıza

herifler avalın avalı. İşte, bu görgü ve malûmattan sonra valizi sırtladığım gibi soluğu Yunanistanda aldım. Oradan Fransaya, Belçikaya, Almanyaya, İspanyaya ve Lehistanı geçtim. Bir ara da Şark turnesi yaptım: Mısır, Suriye, Irak...

Ali Rızanın izahatı arasında geçen «ekmek, sopa, aval ve Şark 'urnesi» sözlerine gülmekten kendimi alamadım. Onun birkaç cümleyle sığdırdığı serseri hayatında, kim bilir, ne maceraları vardı. Bunları merak ediyordum. Fakat, Ali Rıza, istediğim noktalara pek yanaşmıyordu:

— Sizin gibiler ile ihtiyatlı konuşmamalı, diyordu. Bir gezvelik yüzünden, başıma yeni bir sabıka çıkar!

— Nasıl yeni bir sabıka?

— Gizli kalmış bir işi söyleyiveririm, sen de «Son Posta» ya çarpıştırırsın, Haydi Ali Rıza içeriye! İyisi mi, tut dilini, kıştırma kuyruğu Ali Rıza!

Güç hal ile, endişesini giderdim. Sonra, kendisine, yaptığı işlerin rekorunu sordum:

— Bir günde ne kadar cüzdan aşırıdın, Ali Rıza?

— Ne kadar canım istediye!

— Kaç tane, canım? Beş mi, on mu?

— Niyete bağlı. Yalnız, Brükselde iken çalışkanlığım tuttu bir gün, sabahtan akşama kadar bütün tramvaylarda işledim! Geceleyin, meyhanede dinlenirken bir muhasebe yaptım.

— Ne tutmuş idi yekûn?

— Allah seni inandırsın, tam 60 tane!

— Biraz mübalâğalı gibi geliyor bana:

— Ne için yalan söyleyeceğim, canım? Geçmiş şeyler bunlar. Zaten, bütün mesele nedir, biliyor musun? Karşıdaki adamın yaş tahtaya basıp basmayacağını kestirebilmek, işte bu kadardır!

— Nasıl anlarsın onu?

— Eh, bu işlerde biraz psikolog olmak lâzımdır. Yankesici, bir an içinde kimlerin cüzdan vereceğini tayin edebilmelidir. Senin anlayacağın evvelâ göz ustası, sonra da parmak!

— Beni nasıl buluyorsun?

— Dışarda ne biçim gezdiğini görmedim ki!

— Buradaki gibi.

— Yaramazsın bize!

— Neden?

— Böyle, hem yaramazsın, hem de adamın başını derde sokarsın!

— Amma yaptın ha?

— Vallahi böyle! Neden dersin, hem iğnenin deliğinden Hindistanı seyre diyorsun, hem de dalgada imiş gibi duruyorsun!

(Ali Rızanın bu sözlerine rağmen, yanından ayrıldıktan sonra, bütün celerimi muayene etmekten kendimi alamadım! Çünkü, onun pohpohlarından baba hindi gibi kabarıp, cebdekileri kaybetmek de vardı hesabda!)

(Devamı 10 uncu sayfada)

Robert Taylor yeni bir film çeviriyor

Beyaz perdenin en gözde erkek yıldızlarından olan Robert Taylor «Coşkunlar» isimli yeni bir film çevirmeğe başlamıştır. Bu filmde güzel san'atkâra Maureen O'Sullivan partönerlik yapmaktadır Resimde her iki san'atkârı bu filmın bir sahnesinde görüyorsunuz.

Hayatım

ANLATAN
Naşit

Atatürkün huzurunda temsil

Önceleri çok ciddi duruyor, tebessüm dahi etmiyorlardı. "Eyvah beğendiremedik,, diye üzülyordum. Nihayet yavaş yavaş tebessüm etmeğe, sonra kakkahalarla gülmeğe başladılar

— 35 —

Şimdi size hayatımın en heyecanlı ve en mes'ud hâdisesini hikâye edeceğim. Ebedî Şef Atatürkün huzurunda bir temsil vermek saadetini elde etmişim. Bu hatıra bütün hayatımı dolduran hatıraların, heyecanların, sevinçlerin topuna bedeldir. Bilhassa dünyanın en büyük adamının iltifatlarına mazhar oluştum, her hatırlayışta bana ölçsüz bir gurur vermektedir.

Atatürkün huzurunda nasıl oynadığımı bütün tafsilâtle anlatayım. Aradan çok seneler geçmiş olmasına rağmen en küçük teferrüatına kadar aklımdadır.

O yaz haftanın bir gecesi Sarıyerde Aile bahçesinde temsil veriyordum. Sarıyer Aile bahçesi Necmeddin Mollanın yalına yakındır. Arada yalnız bir gazoz fabrikası var.

İşte Atatürk bu yalıyı şereflendirmişler ve bahçe kapısında çalan muzikamızı görerek alâkadar olmuşlar, kendilerine gece benim oynayacağım söylenmiş.

Daha evvel sabık Londra sefirimiz muhterem Fethi Okyar temsilime gelirlerdi. Hatta bir akşam (Haçık ile Süripik) komedisini oynuyorduk. Teşrif ettiler. O gece pek neşem vardı. Güzel bir temsil oldu. Fethi Okyar beni taltif etmek lütfunda bulundular. Bu münasebetle beni tanıyan değerli diplomat, Atatürke, hakkımda methü senada bulunmuşlar.

O gece üstad Hüseyin Rahminin (Tebeşülmü elem) isimli eserinden İsmail Zahidin tiyatroya nakiettiği (Kırmızı Fener) piyesini oynuyacaktık. Bu piyeste

Naşit (Dolandırıcı) rolünde

benim iki rolüm vardır: Birinci perdede Aksaraylı Yorgancı İsmail, ikinci perdede Arab Servinaz bacı rolüne çıkarım. Oyun akşamı, biraz gezeyim diye, Sarıyerde değil, Büyükdereye çıktım.

Dümbülkü İsmail de Bülbül parkında oynuyor. Birkaç laf atayım dedim.

Büyükdereye bir fevkalâdelik vardı. Öteye beriye bayraklar asılmış, polisler sıralanmış, sokaklar kalabalıklaştı. Sebepini sormadım. Bizim tiyatroya geldim. Kapıdan girerken merkez memuru Murada karşılaştım.

Heyecanlı idi: — Atatürk Necmeddin Mollanın yalısında misafirler! Dedi.

Berberer bahçeye girdik. Kapıda mızıkacı çalışıyordu.

— Beyefendi, dedim. Büyük misafiri rahatsız etmiyelim. Müziği içeri alalım!..

Merkez memuru:

— Bilâkis, cevabını verdi. Şefin hoşlarına gitti. Sana bir de müjde vereyim: Galiba seni yalıya çağıracaklar!

O dakika bana dünyaları bağışlasalar bu kadar sevinmezdim. Heyecanla ayağa kalkmışım:

— Ne diyorsunuz!..

Kalbimi bir çarpıntıdır almıştı.

Aynı zamanda derin de bir düşünce ne yapabiliyordum. Ne yapmalıydım ki, Büyük Şefi memnun edebileyim? Ertesi gün Beykozda (Ceza Mahkemesi) ni oynayacağımız için gardrobda fazla olarak bu oyunun elbiseleri bulunuyordu. Atatürk emrettikleri takdirde arkadaşları toplayacak, bu komediyi temsil edecek - tim. Bu kararlar hazırlığa başladım. Vakit gelmiş, bahçe tıklım tıklım dolmuştu.

Kantolar başladı; varyete bitti. Oyuna hazırlandık. İlk perdeyi açıyorduk, Necmeddin Mollanın mahdumu merhum Sabri Bey geldi, telâşla: — Kısa kesin çağıracaklar! Dedi.

— Oyuna yeni başlıyoruz, yalnız başına ben ne yaparım!

Diye sordum:

— Ne yaparsan yap! Yalnız elini çabuk tut, diyerek çekildi, gitti.

Birinci perdeyi süratle tamamladık. Aklım fikrim oyunda değil, biraz ilerdeki yalıda idi.

(Devamı 14 üncü sayfada)

EDEBİYAT

Çok güzel bir eser:

Ağaç ve Orman Antolojisi

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Ekserisi birbirine benziyen, birini okuyunca bir başkasını hatırlatan neşriyat içinde her zaman en güzeli, en iyiyi ve faydalıyı tayin etmek güçleşiyor. Bu, ilmi sahada olduğu kadar estetik sahada da az çok böyledir. Bunun içindir ki, sağlam bilgiyi sahte bilgidan, sahte san'atı öz san'attan ayırmak ve bilhassa hakiki yeni ile üstüne yeni damgası vurulmuş eskinin tekrarı bütün çıplaklığı ile meydana çıkarmak, münekkidin yorucu ve getim olduğu kadar esaslı vazifesidir. İşte bu cepheden düşünerek, son neşredilen kitaplar içinde M. Ali Gökberk'in «Ağaç ve Orman Antolojisi» isimdeki eserini, bu neviden bizde hemen başka nümesini hatırlamadığım çok kıymetli bir antoloji olarak okuyucularına takdim edebilirim.

Ağaç ve orman sevgisi.. bu duygu, bütün tarihinde kahramanlığı kadar natür ve toprak aşkını da beraber sürüklemiş olan yüce bir milletin başlıca vasıflarındandır. Tabiatı sevmiyen Türk, tebiatin ağacına, ormanına, denizine hayranlık duymıyan Türk, ırkının en karakteristik vasfını unutmuş bir yarım vatandaş demektir. Halbuki, köylüden münevvere kadar bütün halk tabakalarını konuşturun, muhakkak ki içlerinde hiç değilse bir çiçeğe, bir ota, bir ağaca sevgisini coşkunlukla anlatacak milyonlarca insanla karşılaşabilirsiniz. Bu da, Türkün yeşil ve bakımlı tabiate karşı sonsuz sevgisini gösterir ve eski rejimlere muhtelif haklı isyanları arasında muhakkak ki tabiatın ve bilhassa ağaçla ormanın ihmal edilmesine karşı da çok acı intibaları gizlidir. Bu sebepten şuursuz bir baltanın yıktığı bir ağaç karşısında inliyen gönüller ve yaşaran gözler, yeni orman kanunumuzdan evvel bizim diyarımızda her diyardan fazla idi. İşte M. Ali Gökberk'in «Ağaç ve Orman Antolojisi», milletimize has olan bu derin toprak ve tabiat aşkını terennüm eden manzum ve mensur parçaları çok ince bir zevkle bir yere topladığı için her cihetçe alkışa lâyıktır. Kendi hesabıma bu küçük, fakat değerli eseri bunun için çok sevdim, çok beğendim ve bu küçük tenkid yazımla

bunun müjdecisi, habercisi olmağı da bu sevk ve düşünce ile kendime vazife bildim.

★

Kitap, mukaddemeyi takip eden manzum parçalarla başlıyor ve bunun arkasından, Abdülhak Hâmidin Çamlıca korusundan bahsedilen mensuresi ile nesirler geliyor. Antolojiyi tertib eden kıymetli zekânın açık ve açıklığı nisbetinde maksadı bütün yüksekliği ile tebarüz ettiren mukaddemesinde henüz tanınamış birkaç genç müelliften bahsettiğini de görüyor ve bunlardan birkaç nümeneyi eserine aldığı öğreniyoruz. Hakikaten Suzi Can Güder, doktor Şevket Raşid Hatiboğlu ve Kerim Kund imzaları altında okunan şiirler, edebiyatta bir ilk imza için ümit ve vaatle dolu kıymettedirler.

Mukaddemeden sonra ilk gelen kıt'a, Ahmed Haşimin şu meşhur mısralarıdır:

*Su değil, mevsimin havası akan
Duyduğun yaprağın, dalın sesidir.
Suda yıldızların parlaklığıdır
Bu karanlıkta bazı bazı çakan.*

Burada yalnız şunu kaydetmek isterim ki, Haşimin bu kıt'asındaki: son mısradaki görülen «bazı bazı» kelimeleri, şairin vaktile yazdığı şekle uygun değildir. Asıl doğru (yani Haşimin yazmış olduğu) kelimeler, «gâh gâh» şeklindedir. Bu suretle eski edebiyat kitaplarımızın «taklidî ahenk» dedikleri bir nevi san'at vardır. Antolojinin, tam bir gaye ile, muayyen bir fikir etrafında uğraşarak bu parçaları bir yere toplayan muharrir, ise, bu «bazı bazı» şekline sokarak değiştir miş. Bilmem buna ne derece hakkı vardır? «Bazı bazı» nun öz türkçe bir güzellik olduğunu itiraf etmekle beraber, eski metinler ve hatıra üstünde oynanmasını doğru bulmadığımızı söylersem bir hakikati ifade etmiş olurum. Bu şiirler arasında Cenab Şehabeddin «İhtiyar çınar» manzumesine de rastlıyoruz.

*Bir zamanlar haşmeti hep meydanı
Örten bu çınar*

Şimdi mazideki daratını hasretle arar,
(Devamı 10 uncu sayfada)

İnsanlıkta öz almak hususunda ki azmine, hamamcının kızını vasıta etmek kararını vermişti. Soğuk kanlılıkla, adeta bir program çizmişti. Ocak söndürecek, gençleri, yaşlıları felâkete sürükleyecek, kadınların baştan çıkaracak, zenginleri soyacak, evlerini barklarını sattırarak, manen ve maddeten harab ve perişan ettikten sonra süründürecekti. Buna yemin etmişti. Ve koskoca zaptiye nazırını yıkıp devirince, kendisinin bütün bu şeyleri başaracak kudrette bulunduğu kanaat getirmişti.

Rafia hanımla kocasını karşı karşıya getirip de, her ikisini de kepaze ettiği o mahud gecenin ferdasında, başına herhangi bir felâketin gelmesinden tahâşi ederek, Benlinin evini terketmiş, satın aldığı şimdiki eve, yanında sade Hürmüz ve Beberuhi ile gelmiş, yerleşmişti.

Bir müddet burada münzevi oturmuştu. San'atini icradan vazgeçmiş gibi idi. Halbuki asıl maksadı kendini unutturmak, hatırasını zihinlerden silmek ve bilâhare, Hürmüz de yetişince, uzun uzadıya düşünüp taşınarak tesbit eylediği şeytancasına programa göre ve daha büyük bir hızla yeniden işe başlamaktı.

Kızı, limonlukta nadide bir fidan yetiştirir gibi yetiştirmişti. Ona karşı onun tabii güzelliğiyle cazibesini artıracak hususiyetlerden, meziyetlerden hiç birini esirgemiyerek, her türlü fedakârlıklarda bulunmuştu. Hürmüz okuyup yazıyor, iyi denemek derecede kanun çalıyor, giyinip kuşanmasını, bir mecliste sözünü sohbetini idare etmesini biliyordu.

Rânâ onu herkese çıkarmıyor, göstermiyor, hasılı harcamaktan çekiniyordu. Elinde tuttuğu bu son kozu ancak ve ancak mühim oyunlarda, hırsını, kinini tatmin edecek partilerde çıkaracaktı.

İşte Memduh bunlardan biri olabilir-

di. Gençti, zengin - di. Vakta hercai bir meşrebi olmakla meşhurdu amma, karşısındaki Rânâ da en kurnaz tilliyi tuzağa düşürecek kadar mahirdi.

Beberuhi, dışarı - da, çile doldurduğu ufacak odada, Rânânın kızı seslendiğini işitince kıs kıs gülmüş ve:

— Dergâha gene kurban düştü. Birinin daha başı nâre yanyor.. diye söylenmişti.

Cünkü o da biliyordu. Hanımısı a - çıkça ifade etme -

mişti amma, zeki kambur Hürmüzün bu evde nelere âlet edildiğini görmüş, bellemişti. O güne kadar bu güzel kıza tutulanların sayısı bir kaç taneyi buluyordu. Kimi, yanıp tutuşmasına rağmen, henüz elini eline sürememiş, kimi bir defacık nâil vuslat olduktan sonra istiskale uğramış fakat bundan müteessir olmayarak büsbütün üzerine düşmüş, hasılı her biri bir türlü öks - ye yakalanmış ve kopamıyorlardı. Bil - mem hangi kibar evlâdı, tahayyül ey - lediği saadete erişebilmek için, karısı olan bilmeme peşanın kızını talâki se - lâse ile boşamış, bir başkası da, Hür - müzün arzu ettiği bir akarsu gerdan -

lığı almak için babadan kalma konağ -

Son Posta'nın Romanı : 70

**"Ah ne baygın bakışın var,
a beyaz şemsiyeli!"**

50
YIL
EWELKI
İSTANBUL

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Memduh: «Şey.. bu kızcağız la.. kalabilir miyim?..» dedi

nı rehine koymuştu. Bu vak'aların her biri Rânâyı son derece memnun ediyordu. Beberuhi, o genç damadın:

— Hürmüzçüğümün hatırı olsun diye bu sabah, vallah, billâh karımı boşadım!

Dediği günkü manzarayı hâlâ hatırlıyordu. Rânâ doğruca kendi odasına koşmuş, sedirini üzerine uzanmış, gevrek gevrek kakkahalar atmış, sonra kalkmış aynanın önüne geçip, şıkır da şıkır oynamıştı. Ve tesadüfen bunlara şahid olan Beberuhi de gene o gün yarım altın bahşış, bir kat ta elbise hediye almıştı.

Ve bilâhare, damad bey de, haka - retle kovulmuştu. Beberuhi

— Vay canna! diyordu. Bu Rânâ ka - rı, yok mu? Şeddad ile düşmüş kalkmış olsaydı, onu bile mat ederdi. Kosko - ca Cafer paşa gür - ledi gitti! Zillüllâhı filarz bile kendisini azledemiyorken, şu hatun herifi yere vurdu. Hem de ne türlü? Can evinden yedi habis hançe - ri. Rânâya da hiç bir şey yapamadılar; tuhaftı burası! Vakıa, karı da korktu. Ödüt patladı. Yıl - larca aldı.. verdi. Her hafta pabucu büyüğe taşındı. A -

daklar adadı; kurbanlar kesti. Önünde, sonunda, babasının adını dahi soran olmadı. Sen ona bak! Karı yaman, ves - selâml.

İçeride, Memduh hâlâ mütereddidi. Açılacak.. bir türlü açılmıyordu. Rânâ da kendisini göz hapsine almıştı. Onun, Hürmüze en ufak bakışlarını kaçırmanın takibi ediyordu.

Delikanlı, bir yandan genç kızın tavırlarını tetkik ediyor, bir yandan da zihninden bir takım mülâhazalar geçiriyor, hükümler yürütüyordu. Nihayet dayanamadı, kalktı, kapağı doğru gitti. Bir göz işaretile, Rânâyı davet ederek dışarıya çıktı.

Sofada, ciddiyetini takınan Rânâ sor - du:

— Elinizi mi yıkamak istiyordunuz? Musluk şu tarafta..

Memduh sinirli sinirli cevap verdi:

— Ne musluğu Allahımı seversen?! Sana musluk sordum mu ben?

— Ya, nedir emriniz?

— Şey.. bu kızcağız.. bu gece kala - bilirim, değil mi?

— Kalmasına, hep vakit kalabilirsi - niz. Burası kendi eviniz. Lâkin Hür - müzü aklınızdan çıkarın.

— Neden?

— Söyledim a, sebebin! O benim sermayem değil; evlâdım.

— Ne münasebet? Nereden evlâdım oluyoruz?

— Rahmetli kocamdan. Siz onu şim - diye kadar görmediniz de, bilmiyor - sunuz. Ben hep onu kendi muhitimden uzakta bulundurdum.

— E, şimdi?

— Şimdi de o beni kapalı bir kadını bilir. Evime gelenler de babasının, alle - sinin dostlarıdır. Zaten ben bu eve taşın - nalı, hemen hemen hiç kimseyi kabul etmiyorum. Görüyorsunuz: Kızlarım, sermayelerim de yoktur. Bazı pek ha - tırlı ahbablarım gelir de eğlenti ister - lerse, kadınları dışarıdan davet ede - rim. Onların hepsi de kocalı, belli in - sanlardır. Hürmüzçüğüm hiç bir şey hissetmez. Zatından pek masumdu - yavruca. Dikkat ettiniz ya haline, ta - vırlarına? Onu, kimsecikler, on dört - düni bitirmiş de on beşine basmış de - mez.

— O halde.. bize burada bugün ek - mek yok, demek oluyor.

— Bu istediğiniz ekmekten yok.

— Vah, vah.. esef ettim!

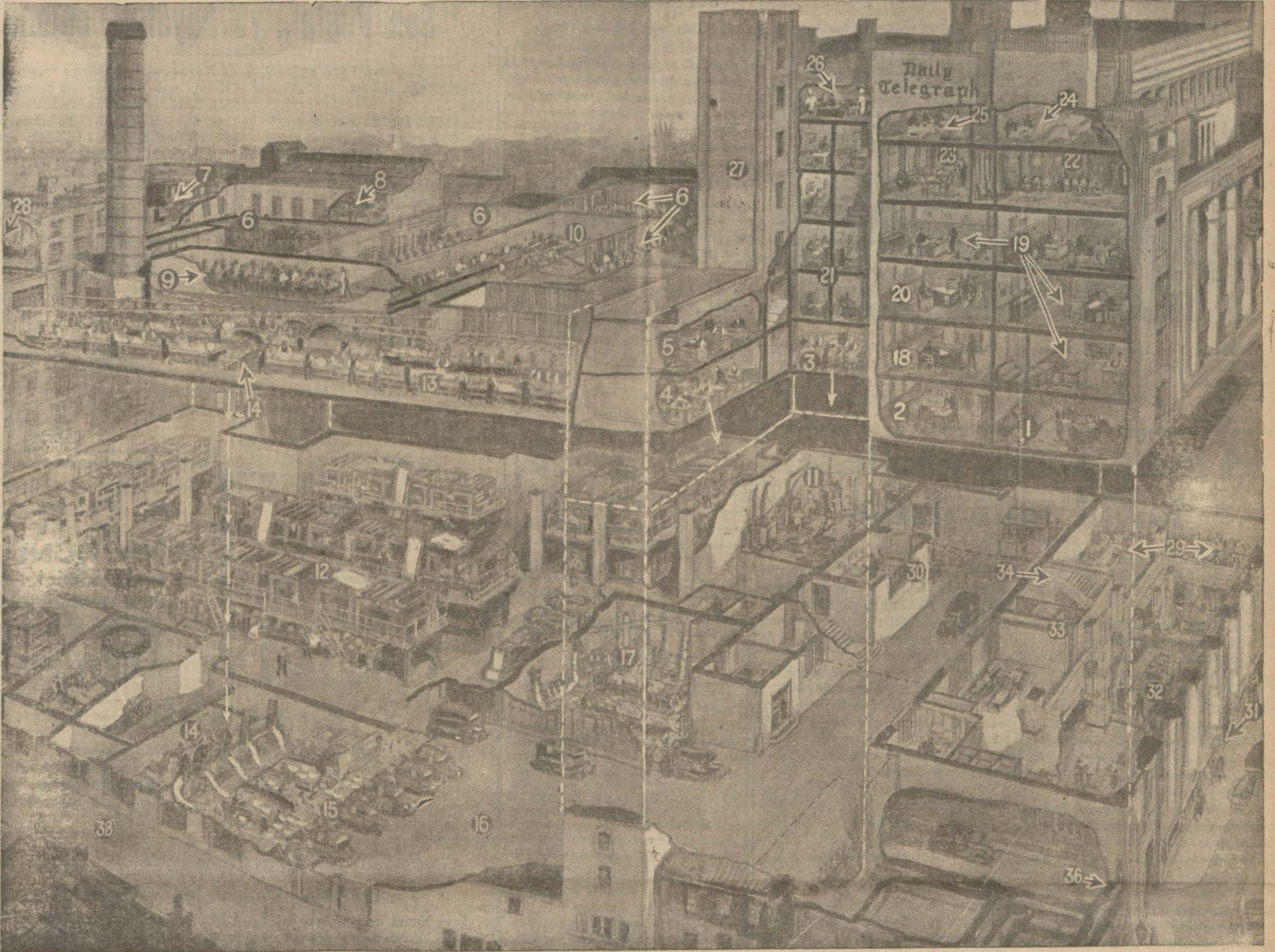
— Ne yapayım Memduh beyciğim! Elimden ne gelir?

— Peki. Gidelim öyle ise!

— Oturun, dinlenin.. tepsi kurdura - yım, dem alın. Çocuk size kanun çal - sın.

(Arkası var)

Dünyanın en büyük gazeteleri nerede ve nasıl çıkar?

Resmimiz, Londrada çıkan Deyil Telgraf gazetesinin idarehanesini ve gazetenin çıkmadan evvel geçirdiği safhaları göstermektedir.

Bu safhalar Türk gazetelerinin nasıl çıktığını bilen okuyucular için pek de meçhul sayılamaz. Yalnız arada büyük bir teassisat nisbeti farkı vardır. Resmî tetkik eden okuyuculara şunu da söylemeyi unut-

mıyalım ki (Deyil Telgraf) gazetesini günde 500,000 - 600,000 satan bir gazetedir. Gene aynı şehirde, yani Londrada (Deyil Ekspres) gibi günde (2,000,000) dan fazla satan gazeteler mevcuttur ki onların tesisatını düşünürken nisbeti bittabi daha fazla büyültmek lazımdır. Şimdi numara sırasile (Deyil Telgraf) gazetesini gezelim.

Aşağıdaki numaraları resimde arayıp bu-

lunuz:

(1) Başmuharrir, (2) Tahrir müdürü, (3) Heyetî tahririye muavinleri, (4) Muhbirler, (5) Sanat kısmı muhbirleri (resim dairesi), (6) Mürettibhane, (7) Fotoğraf dairesi, (8) Eesim dairesi, (9) Musahhihler dairesi, (10) Döküm dairesi, (11) Döküm dairesi, (12) Makine dairesi (burada muazzam tabi makineleri vardır), (13) Tevzi dairesi

(burada memurlar gazeteleri paket yapar ve başlarının üzerindeki asansörle gönderirler), (14, 15, 16) (Makine dairesinde basılan gazeteler müteharrik şeritler üzerinde tevzi dairesine gönderilir, orada paket yapılır, tekrar aynı yoldan aşağı indirilir ve kamyonlara yüklenir), (17) İkinci tevziat dairesi, (18) Umumi müdür, (19) Tahrir ve idare dairesi, (20) İlan müdürü, (21) He-

yeti tahririye dairesi, (22) İçtima salonu (23) Yemek salonu, (24) Muharrirlerin yemek odası, (25) Gazete mensublarının yemek odaları, (26) Mutfaklar, (27) Asansör ve merdivenler (28) Marangozhane, (29) İlanat büroları, (30) İş büroları, (31) Umumi methal, (32) Dehliz, (33) Asansörler, (34) Büyük merdiven, (36) Çıkış kapısı, (37) Flet sokağı.

64 sene sonra alevlenen tarihî münakaşa

Abdülâzizin katledildiği iddiaları doğru mudur?

Sultan Aziz, Topkapı sarayında geçmiş kanlı faciaları hatırlayarak: "Acaba, Beşiktaşta bir mahalde ikamet edemez miyim?," diye yalvarıyordu

- 10 -

Fakat Sultan Aziz bu cevabnameyi okurken yüzünde yeis ve keder alâmetleri beliriyor; okumasını bitirdikten sonra:

— Süphanallah.. acayib...

Diye söyleniyor.. sonra Mehmed Beye dönerek:

— Bunu kendisi mi yazdı?.

Diye, soruyor.

Sultan Aziz, yatağının üzerinde oturuyor. Mektubu, yatağının kenarına koyuyor. Derin bir düşünceye dalyor.

Bu sırada, deniz tarafından bir takım gürültüler ve bağırışmalar duyuluyor. Halk, nümayiş yapıyor.

Sultan Aziz bu sesleri duyar duymaz: — Ben, bu hali beğenmiyorum, ve pek çirkin görüyorum. Asker ve ahali tarafından icra edilen nümayişler, fikrime dokunuyor. Acaba bize suikast mi edecekler?.

Diyor.

Hafız Mehmed Bey, derhal mukabele ederek:

— Aman efendim.. müsterih olunuz. Zaman, o gibi badirelere müsaide değildir ve, nefsi nefisi hümayununuz, emniyeti kâmile altındadır. Hiçbir kimsenin, efendimiz hazretlerinin bir kılına hata getirmesi tasavvur edilemez. Böyle ahvale, ihtimal vermeyiniz. Hamdolsun, emniyetiniz. Hatırı hümayununuzu hoş tutunuz.

Diye, cevap veriyor.

Fakat bu sözler, Sultan Azizi tatmin etmiyor... - Evvelce de arzettiğimiz gibi - eski kanlı ihtilâllerden, bazı padişahlara yapılan suikastlerden bahsettikten sonra:

— Allah aşkına olsun, şayed böyle bir hal hissetmekte iseniz, her nasıl ederseniz ediniz, bir miktar (sem) tedarik edip bana yetiştirin.

Diyor.

Hafız Mehmed Bey, gene bir takım te-

selli verici sözler söylüyor. Hayat korkusundan garib evhamlara kapılan hükümdarı, bir dereceye kadar müsterih edebiliyor.

Fakat, Sultan Azizin etrafındaki abluca çemberi, şiddetle daralıyor. Sabık hükümdar ile Topkapı sarayına kapanan valide sultan, şehzadeler, kadınlar ve bendegandan mürekkebe olan (18) kişiden hiç biri, haricile en küçük bir ihtilâta bulundurulmadığı gibi, hariçten de bunlara vukubulan en küçük temas vasıtaları kesiliyor. Yalnız (irtibat) vazifesi, Hafız Mehmed Beye veriliyor. Fakat onun da daimi surette tarassudu için, yüzbaşı rütbesinde bir zabıt terfik ediliyor.

Sultan Aziz, bu dar çember içinde sıkıldıkça sıkılıyor. O sarayda vukubulan kanlı faciaları hatırlıyor. Oturduğu dairede şehid edilen 3 üncü Sultan Selimin kan kokularını duyar gibi oluyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Garib ve meraklı şeyler

Kuşaklı uskurlarla gemi süratleri artırıldı

Almanya bugün seksen beş milyonu bulan nüfusunu doyurabilmek için var kuvvetile çalışmaktadır. Aylardan beri gıdasının mühim bir kısmını denizlerden temin etmeğe başlamıştır. Son zamanlarda balık sarfiyatı pek fazla arttığından çok süratli balıkçı gemileri inşası zarurieti hasıl olmuştur. Fakat süratli vapur inşa eylemek mühim bir masraf meselesidir.

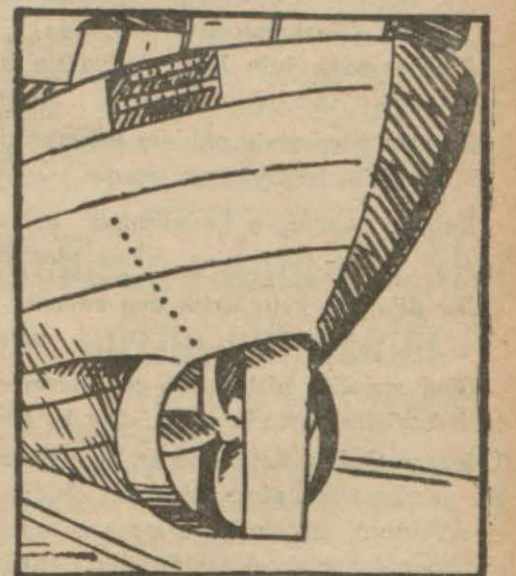
On mil süratten sonra makinelerin kudretinin bir misli artırılması icab eder. Meselâ 1,000 tonluk bir balıkçı gemisi farzedelim: 11 mil sürat temin edilmesi istenirse 650 beygirlik makine iktiza eder.

Fakat aynı geminin 12 mil sürat ile seyreylemesi için makinelerin kuvvetinin 1280 beygire çıkarılması lazım gelir.

Bu da mühim bir masraf meselesidir. Masraftan tasarruf etmek suretile a-zamî randımanın temini için Alman mühendisleri vapur uskurlarının etrafına resimde görüldüğü gibi bir kuşak geçirmeğe başlamışlardır.

Bu çember geminin kudretini yüzde 30 ile 50 arasında arttırmaktadır. Mahrukattan fazla sarfiyat olmaksızın geminin sürati artırılmaktadır.

Bu kuşak bilhassa fena havalarda tesisini göstermektedir.

Bir tecrübe yapılmıştır. Kuşaklı uskura malik bir balıkçı gemisi dalgalı bir denizde 350 beygirlik motörle 830 beygir kuvvetindeki motöre malik gemi kadar sürat temin eylemiştir.

Bugün Almanyada bilhassa küçük ve vasat çaptaki gemilerin 500 ünden fazlasında bu kuşak kullanılmaktadır. Yapılan kömür hesabı bir balıkçı gemisi için bir senede 760 ton kömür tasarrufu imkânını isbat eylemiştir.

Bu usul Fransada dahi tatbik edilmeğe başlanmıştır.

Iran Veliahdinin düğünü

Mısır Kralının hemşiresi Prenses Fevziye ile İran Veliahdinin düğün hazırlıkları ilerlemiştir. 16 Martta Kahirede yapılacak olan nikâh merasiminin son derece muhteşem olacağı anlaşılmaktadır. Yukarıdaki resim, İran Veliahdini Prens Mehmed Ali ile beraber Kahirede saraya giderken göstermektedir.

64 sene sonra alevlenen tarihî münakaşa

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

— Acaba, Beşiktaşta bir mahalde ikamet edemez miyiz, iki odalı bir haneye dahi razıyım.

Diye, Hafız Mehmed Beyi tekrar Dolmabahçe sarayına gönderiyor.

O sırada sarayda, sadrazam Rüşü Paşa, Serasker Avni Paşa ile bazı devlet erkânı bulunuyorlar. Hafız Mehmed Beyin yana yakıla anlattığı şeyleri dinliyorlar. Sadrazam mukabele ediyor:

— Endişe buyurmasınlar, Kendilerinin, Beylerbeyi sarayına nakilleri için müsaade almaya çalışıyorum.

Diyor. Hafız Mehmed Bey, sevinerek Topkapı sarayına geliyor. Aldığı cevabı söylüyor. Fakat Sultan Aziz buna razı olmuyor. Daha doğrusu, orayı da emniyette göremiyor.

— Ben oraya gidemem. Behemehal Beşiktaşta cihetinde bir yer isterim.

Diyor ve ertesi gün, Sultan Murada hitaben, gayet acıklı bir mektub yazıyor. Üçüncü mabeyinci Tahir Bey vasıtasıyla Dolmabahçe sarayına gönderiyor.

Fakat, cevap yok...

Sultan Azizın merakı arttıkça artıyor. Bu sefer, Hafız Mehmed Beyi gönderiyor.

Mehmed Bey, yeni padişahın yeni başmabeyincisi olan Etem Beyi görüyor. Tezkerenin cevabını istiyor. Etem Bey, bu cevabın yazılmakta olduğunu söyledikten sonra:

— Hakani mahallü için Ortaköydeki (Feriye) saraylarından biri hazırlandı. Ben de, kendilerini oraya nakle memur oldum.

Edebiyat: Çok güzel bir eser

(Baştarafı 8 inci sayfada)

Kubbesinden bile köy meşçidinin aşmıştı,

Bir ucu gövdesinin göklere yaklaşmıştı. Mısralarile başlıyan ve içinde:

Dağılıp susmuş o koynundaki şakrak yuvalar,

Bir dikenlik gelir artık ona zümrüd ovalar.

Gibi sadeliği nisbetinde çok derin ve hisli beyitler barındıran bu «Çınar» şiiri, Üdebay Cedide üstadının en açık türkçe ile yazılmış çok güzel bir eseri olduğundan, bunun antolojiye alınması, edebiyatseverleri eski ve sevimli bir hatırıya yeniden kavuşturmuş oluyor. Nasıl ki, eserin ikinci kısmındaki edebî parçaları takip eden didaktik parçalardan sonra, kitabın son iki yazısı da birer hikâyedir ve bu hikâyelerden biri, Refik Halid'in eski fakat çok ince bir mizahla yazılmış «Yatır» hikâyesidir. Bu hikâyeyi tekrar okumak ta bir zevk oluyor. Genç hikâyecilerimizden Sabahaddin Alinin «Bir orman hikâyesi» de, orman sevgisinin Anadolu'da nasıl coşkunu bir sevgi olduğunu ve bir şirketin eli baltalı adamlarile koskoca bir ormanın mahvolup giderken, ne derin içtimai bir köylü derdi ortaya çıkarıldığı en ciz, realist satırlarla anlatı-

Diyor.

Etem Bey, Sultan Murad tarafından yazılmış olan cevap tezkeresini yanına alıyor. Hafız Mehmed Beyle Topkapı sarayına geliyor. Sultan Azizın huzuruna çıkarak hem tezkereyi takdim ve hem de şifaben meseleyi arz ediyor.

O gece Topkapı sarayında geçiriliyor. Sultan Aziz Etem Beyle görüşüyor:

— Yanımdaki kadınlar ve bendegân, bana kâfi. Beşiktaş sarayında kalan diğer kalfaları, şehre çıkarınsınlar. Münasibi veçhile icablarına baksınlar (1).

Diye, emir veriyor.

Yalnız, bu esnada bir hâdise oluyor. Hafız Mehmed Beyin, güya, hazine kâh-yahısına tayin edileceğine dair bir şayia çıkıyor. Bu da, Sultan Azizın kulağına gidiyor. Derhal Mehmed Beyden şüpheleniyor.

Hafız Mehmed Bey, o kadar sevdiği hükümdar ve efendisinin bu yersiz şüphesini izale etmek için, sadakatini teyid edecek birçok sözler söylüyor. Epeyce güçlükle Sultan Azizı ikna edebiliyor.

Ertesi sabah, sabık hükümdarı nakle mahsus olan fayton geliyor. Sultan Aziz, mahud (pala) yı, gene sakosunun altından boynuna asıyor. Faytona binerek Sarayburnuna iniyor. Bu sırada maiyetinde, ikinci mabeyinci Fahri Bey ile, Sultan Muradın başmabeyincisi Etem Bey bulunuyor. Hafız Mehmed Bey ise, Sultan Azizın elbiselerini, seccadesini, Kur'an kerimini ihtiva eden çantalarla, onları takip ediyor. (Arkası var)

(1) Yanı, (şehre çıkarınsınlar da, münasib birer kocaya verilsinler) demek istiyor.

Hergün: Bir kitab sergisinin ilhamı

(Baştarafı 2 nci sayfada)

eğer kendilerini fikir ve malûmat bakımından yükseltmek isterlerse, mutlaka yabancı bir dil bilmeğe ve o milletlerin kitaplarına müracaata mecburdurlar. Hatta Üniversite talebemiz, eğer yabancı dil bilmiyorsa, ne kadar çalışsınca çahşın eski rüştiyeden çıkıp ta ilme biraz merak etmiş yaşlıca bir insandan daha fazla bilgi ve kültür sahibi olamaz.

Alman kitab sergisini gezerken dikkat etmiştim: Türk inkılabına dair Alman yada yazılmış olan ciddi kitapların adedi kadar kitab Türkiye'de neşredilmiş değildir!

Kitabsız medeniyetin su üstünde yazı yazmaktan başka bir şey olamayacağını anlıyacak derecede ileri bir seviyeye eriştiğimiz muhakkaktır. Fakat, neden dolaydır ki biz bol bol kitab neşreden, bu kitapları, hududlarımızın uzaklarında değil, kendi aramızda teşhir eden, her çeşidden, ucuz ucuz herkesin kitab alabilmesini temin eyliyen ve nihayet herkesi kitab okumaya teşvik eden bir kitab se-verler memleketi olamıyoruz? Neden dolayı bir kâğıd fabrikasının hatırı için memleketi kitab pahalı oluyor ve neden dolayı bizim bir kitab siyasetimiz bulunmuyor? Bu suallerin cevabı, ancak başımızı önümüze eğmekle verilebilir!

Muhittin Birgen

Bir doktorun günlük notlarından

Uyuz hastalığı

Sarkopt denilen tufeyli mahlûkun husule getirdiği sarı, müz'ic bir hastalıktır. Çok süratle sırayet eder. Sarkoptler ancak uyuz yerlerinden alınan pek küçük parçaların mikroskop altında tetkikle derhal göze çarpar. En güzel ve kat'i teşhis böyle olursa da uyuzun teşhisi ufak bir dikkatle herkes tarafından yapılabilir. Uyuz el parmakları arasında slyon denilen küçük, kırmızı hatlar şeklindeki sarkopt yuvaları sayesinde derhal teşhis edilebilir. Bu küçük mikroskopik hayvanlar geceyün faaliyete geçerler. Ve güneşin zuhurile derhal yuvalarına çekilirler. Uyuz hastalığına tutulanların bunun içindir ki gece kaşınırlar. Gündüz o kadar kaşınırları yoktur. Parmaklar arasından vücude yayılan hastalık kollar, bacaklar, sırt, göğüs, taraflarında tezahürat yapar. Ve böyle bir hasta bütün gece kaşınırlar, durur. Ve az zaman zarfında evde, temasta bulunanlara sırayet eder. Bütün evdeki çocuk hep kaşınmağa başlarlar. Uyuz leylî mekteplerde, kışlalarda, hele hapisanelerde büyük bir derddir. Yüzlerce talebeye, askere ve mahkûmlara sırayet eder. Tedavileri müşkülleşir. Uyuzun tedavisinin esası kükürt merhemidir. Vücut arabsabunile iyice yıkandıktan sonra yukarıdaki ilaçlardan birisi 4 gece vücudun her tarafına iyice sürülür. Beşinci günü banyo yapılır. Bütün eya, elbiseler, yatak takımları, yastıklar, havlular hastaların temas ettiği bütün eşya dezenfekte ettirilir ve 4 - 5 günde hastalık iyil olur, gider. Yalnız muntazam tedavi yapılmayan ve dezenfekte edilmesi icab eden eşyayı temizletmeyenlerde uyuz aylarca sürer, durur.

Cevap isteyen okuyucularımızın posta pulu yollanmalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda (Sarım), Alemdarda (Sırrı Asım), Beyazıdda (Belkis), Samatyada (Teofilos), Eminönünde (Aminasya), E-yübe (Arif Beşir), Fenerde (Hüsamedin), Şehremininde (Nâzım), Şehzade başında (İ. Hakkı), Karagümrükte (Kemal), Kükükpazarda (Yorgi), Bakırköyünde (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde (Galatasaray), Tünelbağında (Matkoviç), Galatada (İki yöl), Fındıklıda (Mustafa Nallı), Cumhuriyet caddesinde (Kürkçiyân), Kalyoncuda, (Zafiropulos), Firuzâğada (Ertuğrul), Şişli'de (Asım).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdar'da (Ömer Kenan), Sarıyerde (Osman), Kadıköyünde (Moda, Merkez), Büyükdada (Şinasi Rıza), Heybelide (Tanaş).

Beynelmielel yankesici Ali Rıza "Son Posta", ya hayatını anlattı

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Beynelmielel ahbaba yeniden sorudum:

— Demek Belçika kârlı bir yer?

— Öyle görünüyor amma, değil!

— Neye? Bir günde 60 cüzdan az mı yoksa?

— İşler hep böyle gitse, bundan iyisi can sağlığı amma!

— Amması nedir?

— Mania!

— Ne imiş o?

— Polis. Birgün, onlardan biri takıldı peşimize. Yanımda da bir arkadaş vardı, boyuna işliyordu tramvay da! Herif, çakmış işi, düşmüş peşimize motosiklet ile! Arkadaşa bırak, dedim amma, ne fayda! O, cüzdanı yere atıncaya kadar soluğu karakolda aldı, o radan da gittik hâkimin karşısına. Hâkim, polisin şahadetini kâfi gördü, tık-tı onar ay bizi içeriye! Çıktıktan sonra, kim durur o memlekette! Zaten bırakmadılar yakamızı, doğru sevkettiler Alman hududuna! Bereket versin ki hududdan kaçmamın yolunu buldum, Parise kırdım dümeni!

— Peki, başka?

— Var amma, söylemek işime gelmez!

Ali Rıza biraz daha naz etti. Sonra, başka bir arkadaşın vak'asıdır, kaydıle şu macerayı anlattı:

Kuyumcu dükkânına girmişler. Kapıyı açık bırakmayı da unutmamışlar. Birisi içeri dalmış, bir tanesi de kalmış dışarıda. Zavallı kuyumcu yağlı bir müşteri buldum diye bütün elmasları, pırlantaları dizmiş camekâna! İçeride olan, kaşla göz arası, boş bir kibrit kutusuna elmaslardan birini koyup fırlatmış dışarıya! Kıbrıt kutusuna yarıpan caddeyi tutmuş tabii... Dükkân da olan da karakolu boyamış. Aramışlar, taramışlar, suçlunun üstünde bir şeyler yok! Kuyumcu demiş ki:

— Elması yuttu!

— Komiser:

— Bunun da çaresi var,, mukabele sinde bulunmuş!

Böylece maznuna mü'emmelen bir müşih içirtmişler! Sonunda gene kuyumcu haksız çıkmış, üstelik tazminat da vermiş!

(Arkası var)

Sabih Alaçam

Dolmabahçe Hava Gazı
K O K
KÖMÜRÜNÜ
tercih ediniz!

Tesviyeci ve Tornacı alınacaktır.

Askeri fabrikalar umum müdürlüğünden:

Kırıkkalede çalıştırılmak üzere tesviyeci ve tornacı alınacaktır. İsteklilerden Ankarada bulunanların silah fabrikasına İstanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin de İzmirdeki silah fabrikasına bu yerler haricinde olanların da istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. (1423)

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden

1. — Konya Ereğlisindeki Bez Fabrikası ile 17 kilometre uzakta inşa edilmekte olan İvriz su kuvvet santrali arasında tesis edilecek hava hattın direk temelleri inşaat vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2. — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 9601.95 liradır.
3. — Eksiltme evrakı Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden 2 lira bedelle satın alınabilir ve Ereğli Bez Fabrikası Müdürlüğünde görülebilir.
4. — Eksiltme 13/3/1939 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada Sümer Bank Umum Müdürlüğündeki İnşaat Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.
5. — Muvakkat teminat 795 liradır.
6. — İstekliler yaptıkları inşaat işlerini gösterir vesika suretlerini ibraz edeceklerdir.
7. — Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şer kadar Sümer Bank Umum Müdürlüğü Muhaberât Şubesine teslim edeceklerdir.
8. — Posta ile gönderilecek tekliflerin, eksiltme saatinden nihayet bir saat evveline kadar gelmiş ve zarflar mazbut şekilde kapatılmış olması lâzımdır.
9. — Banka bu inşaatı dilediği müteahhide verebileceği gibi eksiltmeyi tamamen hükümsüz sayabilir. 783. 1483.

İstanbul Eelediyesi İlanları

Keşif bedeli 1089 lira 28 kuruş olan Divanyolunda Darüssade aşası Mehmed ağa medresesinin tamiri açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartname Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka Fen İşleri Müdürlüğünden alacakları fen ehliyet ve Ticaret Odası vesikalarile 81 lira 70 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 13/3/939 Pazartesi günü saat 14 buçukta Daimî Encümeninde bulunmalıdır. (İ.) (1237)

Belediye Sular İdaresinden:

Açık pazarlık ilânı.

İdaremitz ihtiyacı için «800» kilo halis külçe kalay açık pazarlıkla satın alınacaktır.

1. — Bu husus için tanzim edilen şartname İdaremitz Levazım servisinde parasız olarak alınabilir.
2. — Taliblerin şartnamede gösterilen teminat akçelerini İdaremitz yatıracak makbuzlarla ihale günü olan 15 Mart Çarşamba günü Taksimdeki Müdüriyete müracaatları. 1587.

İstanbul Vilâyeti Veteriner Müdürlüğünden

Antraks hastalığı mücadelesi için yapılacak serum ve aşı ihzarında kullanılmak üzere 78 kalem ecza ve alât, edevat açık eksiltmeye konulmuş olup muhammen bedeli 4373 lira 90 kuruştur.

Eksiltme 16/3/939 gününe müsadif Perşembe günü saat 15 de İstanbul Vilâyet Veteriner Müdürlüğünde toplanacak komisyonda yapılacaktır. Buna aid şartnameyi görmek isteyenler hergün mezkûr müdüriyete müracaat edebilirler.

İsteklilerin tayin edilen gün ve saatte muhammen bedelin % 7,5 olan 260 lira 48 kuruş güveneme paraları ile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (1349)

"Son Posta," nın Hikâyesi

GÜZİN-GÜZİDE

Çeviren : Nimet Mustafa

Kocası, Güzine:

— Bugün hava çok güzel, seninle Heybeliye kadar gidelim, hava alırsın.

Dediği zaman Güzin bu tekliften hiç te hoşlanmıyordu. Kocası bir kere daha tekrarladı:

— Neye Güzin, fena mı? Seninle evlendiğimiz gündenberi gitmedik.

— Öyle amma benim başım ağrıyor.

— Daha iyi ya, deniz havası alırsın, başının ağrısı da geçer.

— Bilmem ki.. hiç zannetmiyorum.

— Gidelim, gidelim. bak bir şeyin kalıyacak.

Güzin, daha fazla ısrar edemedi, giyinmek için odasına gitti.

Bu Heybeliada gezintisi onu birdenbire çok şaşırtmış, çok üzümüştü.

Güzin evleneli altı ay oluyordu. Evlenmeden evvel büyük bir mağazada satıcı idi. Mağazanın çorap dairesinde çalışan Nihadla hemen hemen nişanlı sayılırlardı. İş olmadı zaman birbirlerinin yanlarından ayrılmazlardı. Hatta iş olduğu zaman bile. Nihad, bir müşteriye çıkardığı çorabı müşterinin yumruğunda ölçerken gözü daima Güzinde olur ve bu yüzden çok keve müşteri kadının eli zannederek kadın çorabını kadının yanında duran kocasının yumruğuna sarardı. Güzinin de, gözü Nihadla olması yüzünden, böyle hatalara düştüğü vakidi. Bir defa Nihada bakarken, eldiven isteyen eli biraz büyük kadına en battal boy erkek eldivenini uzatarak; tam sizin elinizin eldiveni budur, demişti. Kadın onun aşık olduğunu, aşk yüzünden bunu söylediğini nereden bilsin, hiddetlenmiş, bağırarak, çağırarak.. mağaza sahibi gürültüyü duyup gelmiş, kadına tarziye vermiş. Güzin çok korkmuş amma mağaza sahibi Güzinin Nihada aşık olduğunu, Nihada bakarken böyle bir dalgınlık yaptığını anladığı için Güzine fena bir şey söylememişti.

Nihadla Güzin hemen her Pazar günü buluşurlar, birlikte gezmeye giderlerdi. Ekseriyetle gittikleri yer Heybeliada idi. Çamların altında kol kola dolaşırlar, kuzakları yuvanın hayali günlerini gün ederlerdi.

Kol kola yürümekten pek yorulmazlardı amma, tek bir değişiklik olsun diye

yanyana bir ağaç altına da otururlardı.

Birbirlerini ölüncüye kadar seveceklerine dair hemen hergün kırk defa tekrarladıkları yemini bir iki kere de oturdurken tekrarları, bir gün gene bir çamın altında oturmuşlardı. Mutad sözleri söyledikten sonra Nihad cebinden çakısını çıkarmış, çam ağacının gövdesine çakile: «Güzin Nihad» kelmelerini hâkmetmişti.

★

Onlar böyle sevişirdursunlar, bir akşam Güzin mağazadan çıkmış, evine gidiyordu. Peşisıra birinin kendini takip ettiğini farketti. Arkasına bakmadı amma arkasından gelen ona çok yaklaştı ve tam yanına geldiği zaman:

— Bayan!

Dedi, Güzin baktı. Kendine, bayan, diye hitab eden bir genc erkekti Gerçi Nihad kadar güzel, yakışıklı değilse de hiç te çirkin sayılmazdı.

— Bayan, dedi, sizi her zaman görürüm. Sizi sevdim, sizinle evlenmek istiyorum.

Ve evvelden hazırlanmış gibi kelimeleri arka arkaya sıraladı:

— Ben bir memurum. Maaşım bir aileyi gecindirmeye kâfidir, kimsen yok. Sizden hemen cevap bekliyorum.

O anda Güzinin gözlerinin önünden Nihad geçti amma, Nihad çok çabuk geçti, ve bir hayal halinde kayboldu. Güzin:

— Hayır, olmaz!

Diyemedi. O'lar da demedi amma iş oldu ve tam yirmi gün sonra nikâhları kıyıldı, evlendiler ve Güzin kocası Sermedle ilk konuştuğu günden sonra bir daha mağazaya gitmedi ve bir daha görmedi, hattâ hatırlamadı bile.

★

Kocasının onu Heybeliada götürmek istemesi bu eski hatıraları canlandırmıştı. Ne fena, Nihadla kol kola gezdiği yerlerde, kocasıyla beraber gezmek hiç te hoş bir şey olmayacaktı. Bilhassa tesadüfen o ağacın altında otururlarlar kocası ağaçtaki yazıyı görürse.. gerçi, dünyada Güzin bir ben miymiş? diyebilirdi amma, o bunu söylerken yüzünün şekli değişimiyecak mıydı? Kocası yalan söylediğini anlamıyacak mıydı?

★

Heybeliye çıkmışlardı. Çamların altın-

da dolaşmışlardı. Kocası:

— Şurada biraz otursak!

Dedi. Otursak, diye gösterdiği yer mahud ağacın altı idi ve kocası Güzinin cevabını beklemeden ağaca sırtını dayamış oturmuştu. Güzin onun karşısında idi. Başını kaldırıp ağaca bakmaya korkuyordu. «Güzin Nihad» isimleri işte orada idi, baksa görecekti ve kocası da onun baktığı yere bakacak, her şey ortaya çıkacaktı.

Güzin, mütemadiyen yerdeki otları yuluyordu:

— Nen var Güzin?

Kocasına baktı ve ağaçtaki yazıyı da gördü.

«Güzide Nihad».

Güzinin «n» si «d» olmuş ve arkasına bir «e» eklenmişti. Güzin rahat bir nefes aldı:

— Hiçbir şeyim yok, başımın ağrısı da geçti. Ne iyi oldu da buraya geldik.

Güzin daha fazla düşünmedi. Acaba Güzin Güzide yapan bir başka Nihadın Güzide ismindeki sevgilisi mi idi? Yoksa Güzinin Nihadı, Güzin evlendikten sonra Güzide isminde birile sevmiş te «Güzin» ismini o mu Güzideye çevirmişti? Yoksa, lâalettayın biri orada oturmuş, hiçbir manası yokken «Güzin» i Güzide mi yapmıştı?

Güzin kocasının gözlerinin içine sevgile baktı:

— Seni ne kadar çok seviyorum, ömrüm oldukça seveceğim.

Yarınki nüshamızda:

Bir gangster hi'ayesi

Yazan: Herbert von Nostits
Tercüme eden: Hatice Hatib

TURAN Tiyatrosu

Bu akşam

Mısrardan yeni gelen Zekiye Hanım ve suz arkadaşları birlikte. Aşkın göz yaşları çarkısını söyleyecektir

Ertuğrul Sadi Tek ve heyeti

DEHİRİ EFENDİ Vodyol 3 P.

(Se) Atilla Revüsü. Miçe Pençeç varyetesi

"Son Posta," nın Edebî Romanı: 12

Muallâ

Nakleden :

Muazzez Tahsin

Eğer Cevad beyle evlendikten sonra onu sevmeye, kendini de ona sevdirmeye çalışarak hüsnü niyetle hareket edeceğine kani isen, evlen... Yok bugünkü korku ve şüphe içinde çırpınarak ondan kaçacak, onun her şeyini fena göreceksin, ondan korkacaksın, vazgeç.. hattâ ailen için bile böyle büyük bir fedakârlığı yaparak kendini ölümlere sürüklemeye hakkın yoktur şekerim!

Genç kız soğuk ve titrek ellerini birbirinin içinde sıkarak cevap verdi:

— Bilmiyorum! Hiç bir şey bilmiyorum. Onu biraz fazla tanımış olsaydım... Babama yazdığı mektubun ifadesinin ciddi olduğu muhakkaktır. Ancak o nasıl bir adamdır? Çapkın, hafif, sefih belki... Ne yapayım yarabbi, ne yapayım?

Gözlerinden akan yaşlar yanaklarını iletliyordu.

Feriha hanım küçük dostunun bu teessürüne candan iştirak ediyordu. Onun cesur, fedakâr ve vefakâr bir kız, kalbinin bir elması gibi, ruhunun fevkalâde ince ve hassas olduğunu biliyor ve bu yabarcının onu anlayıp anlıyacağını düşünerek müteessir oluyordu. Bu temiz ve taze çiçek, kıymet bilmiyen ellerde hırpalanıp solacak mıydı acaba?

Feriha hanım o dakikada kalbinin sesini dinlese, hiç şüphesiz ki Muallâya bu zengin ve meşhur yabancıyı reddede-

gün kocan, senin dediğin gibi, sana karşı soğuk, müstehzi ve mağrur bir tavır takınsa da, sen, doğusundaki asalet ve kabiliyet, kalbindeki sonsuz şefkat ve sevgi kaynağı ile onun gururunu mutlaka kırarak, onu kendine bağlayacaksın. Dediğim gibi, yeter ki sen hoş görmeğe ve hüsnü niyetle hareket etmeğe karar ver!

— Ya onu sevmeysem?

— O vakit hayatını başka şeylere hâsreder ve ona karşı sen de, onun sana yapacağı gibi, lâkayid ve uzak bir tavır takınırsın.

— Böyle meçhul bir hayat uğruna zavallı kardeşlerimi bırakıp gideceğim; onlara kim bakacak?

— Artık hepsi büyüdüler... Hem uzaktan onlara büyük yardımın dokunacağını da unuttu!

★

Muallâ üç gün büyük ızdırbalar içinde çırpındı ve Feriha hanımdan başka kimse onun bu acısının derinliğini bilmedi.

Bunlar yetmiyormuş gibi, babası bir düzeye ona takılıyordu:

— Bahtiyar kız... Turnayı gözünden vurdun... diyor.

— Annesi, mes'ud bir tebessümle:

— Benim küçük prensesim! diye onu okşuyor ve Jâle durmadan ablasının kulağına fısıldıyordu:

— Niçin tereddüd ediyorsun abla? Senin yerinde ben olsam hiç düşünmeden evet derim.

Kimse onun red cevabı verebileceğini düşünmek bile istemediği için Muallâ kendi kendisine, hiç bir kuvvetin bu izdivacı manî olamayacağını itiraf ediyordu.

Müfid beyin cevabı gecikmedi. Vicdanlı adam bu mektubunda yeğenine aid bütün düşüncelerini açıkça söylüyor ve hattâ onun gördüğünden daha ciddi olduğu hakkındaki tahminlerini bile gizlemiyordu.

Nedim bey bu mektubu kızına oku-

madi. Cevadın aleyhinde olan kısımları sükûtle geçerek iyi tarafları mübalâga ile anlattı ve genç muharriri göklere çıkardı.

— Görüyorsun ya, bulunmaz bir adammış.

— Fakt ben onu tanımıyorum baba.

— Nikâhtan sonra tanır ve seversin kızım. Nikâhta keramet var, biliyor sun ya!

— Bilmediğim bir adamla evlenmek çok feci bir şey baba; eğer aile vaziyetimiz müsaid olsa ben bunu reddedecektim.

Nedim bey yerinden sıçradı:

— Sen çıldırmsın! Böyle bir kız ömrümde görmedim. Ne aielâcayib, ne gülünç fikirlerin var. Ne ise bu sözleri barakalm artık; şimdi hemen Cevad beye cevap yazıp «evet» diyeceğim değil mi?

Muallâ'nın kalbi son bir defa daha sıkıştı ve içinden: «Allahım; mademki bir fedakârlık yapmak lâzım, bunu ailem için yapacağım... Sen bana kuvvet ver!»

Diye mırıldandıktan sonra azimkâr bir tavırla başını kaldırarak babasına baktı:

— Evet deyiniz baba!

VI

Bir kaç gün sonra bir sabah Cevadın otomobili Nedim beylerin evinin önünde durdu. Muallâ bayramda yaptığı sade bir mavi esvab giymiş, yemek odasında annesinin yanında oturmuş nişanlısını bekliyordu. Rengi sapsarı, yüzünün çizgileri uykusuzluktan ve ızdırbandan çekilmiş, göz kapaklarının etrafı ağlamaktan kızarmıştı.

İhtiyar dadı Cevadı içeriye aldı. Halinde, damadı başındaki saçlardan a-yakkabılarının uçlarına kadar bir saniyede görmek isteyen bir telâş ve dikkat vardı.

Yalnız bir tüp kullandıktan sonra aynaya bakınız

RADYOLİN in

Mükemmeliyeti hakkında en son ve doğru sözü size o söyleyecektir.

Bembeyaz pırl pırl parlayan dişler, tatlı bir nefes, pembe, sıhhatli diş etleri, temiz bir dil, mikropsuz bir ağız... İşte

RADYOLİN in eseri!

Bugünden itibaren sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra

Günde 3 defa

RADYOLİN

kullanmaya başlayınız!

Bir tecrübe kâfidir!

BASUR MEMELERİNİ

REKTA PATİ

ile tedavi ediniz.

GRİPİN

Baş, Diş, Neze, Grip, Romatizma Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçatında günde 3 kaşe alınabilir.

Cevad kayıvalidesini selâmladıktan sonra Muallâ'nın önünde eğilerek bir kaç teşekkür kelimesi mırıldandı ve genç kızın titriyen elini tutup ağzına götürdüktan sonra kıymetli bir yüzüğü parmağına geçirdi.

Muallâ'nın boğazı tıkanmış gibi sesi çıkmıyordu. Bereket versin ki babasının gevezeliği ve Cevadın bu gibi vaziyetlere alışkın tavır ve hareketleri imdadına yetişti.

Cevad otomobile Haydarpaşadan İzmit'e gelirken yolda geçirdiği küçük bir arızayı, karşısına çıkan bir koyun sürüsü yüzünden çektiği eziyetleri anlatıyor ve arada bir nişanlısına hitab ediyordu.

Genç kız kendisine bakan bu derin ve esrarengiz gözlerin karşısında sarılıyor, bu natuk adamın vakit vakit müstehzileşir gibi olan sözlerine cevap verirken sıkılıyor, onun parlaklığı karşısında büsbütün sönmekten korkuyordu.

Nedim bey birdenbire kızına baktı: — Muallâ, Cevad bey evin arkasındaki çamlıktan görülen manzarayı bilmiyor, kendisine göstereceğim yavrum.

— Görmek istiyorlarsa peki baba!

Cevad yerinden fırladı:

— Tabii efendim. Pek memnun olurum.

Arkasına mantosunu alarak bahçeye çıktı. Evin solundaki yolda yanyana yürümeye başladılar. Muallâ hâlâ sıkılganlıktan kurtulamıyor ve bu fevkalâde şık ve hünerkâr, terbiyeli fakat soğuk nişanlıya söyleyecek bir söz bulamıyordu. Ancak Cevad, yanındaki küçük kızın tesirile şaşırarak yaradılıştaki bir insan olmadığı için ona İzmitteki hayatı hakkında bazı sualler sormağa başladı ve onun heyecanını yenerek verdiği cevaplardan ince bir zekâsı, çok derin bir görüş ve kabiliyeti ve ümit ettiğinden çok fazla malûmatı olduğunu anladı.

(Arkası var)

Son Postanın tarihî romanı: 6

Kâfirin kesik başı

Yazan: ZİYA ŞAKİR

— İyi bir pehlivan olmak için çok büyük bir arzu çekiyorum. Ve kendime şeref kazandırmak için de namdar bir pehlivan ile bir kere olsun güreşmek istiyorum.

Dedi.

Bu sözler, Mihailin çok hoşuna gitti.

— Delikanlı. Ben öyle bir pehlivanım ki, adım dillere destan olmuştur. Malatya askerinin serdari olan namdar pehlivan Hüseyin Gazi bile sağlığında benim önümden kaçmış, elimden güç kurtulmuştur... Mademki bu işte nam ve şan almak istersin. Haydi gel, sana bir kaç oyun öğretiyim.

Dedi.

Battal, babası hakkında söylenen yalan sözden çok müteessir olmakla beraber, bu teessürünü hissettirmemi. Bilâkis büyük bir sevinç göstererek:

— Beni, çok memnun edersiniz. Buyurun. Lütfedin şu oyunları gösterin. Diye, mukabele etti.

Battal ile Mihail, köşkün önündeki düzlüğe çıktılar.

Mihail, Battalın levend gibi endamını gözden geçirdi. Dudaklarında, garib bir tebessüm belirdi.

— Delikanlı. Silâhlarını çıkar da oynasalım.

Dedi.

Battal, zihninde tasarladığı hareketi Mihaille sezdirmemek için nezaketle eğilerek:

— Serdar! Benim arzum, düğün dernek pehlivanlığında değil, cenk pehlivanlığındadır. Lütfedin siz de silâhlarınızı taksanız ve benim ile oynasanız, beni daha çok memnun edersiniz.

Dedi.

Mihail, Battalın bu teklifine gülerken, belindeki altın ve elmas işlemeli hançerin kabzasını gösterdi.

— Bu, bana kâfi gelir.

Diye, mukabele etti.

Battal ile Mihail, evvelâ meydana bir iki defa döndüler, dolaştılar. bir kaç kere hafifce oynastılar.

Battal, evvelâ gevşek hamleler yaptı. Mihailin gücünü, kuvvetini sına. Sonra, birdenbire onun karşısında dikilip bacıklarını gerek:

— Ey, Şemasın seraskeri.. sıkı dur. Hamle ediyorum.

Diye bağırdu. Ve, korkunç bir kaplan gibi, dev cüsseli Mihailin üzerine atıldı.

Mihail, sendeledi. Bir mukabil hamle ile Battalın yana devirmek istedi. Fakat Battal, ona göz açtırmadan, bacaklarının arasına girdi. O koca vücudu, bir çekişte yere serdi. Göğsünün üstüne oturarak hançerini çekti.

— Yalancı mel'un! Hüseyin Gaziyi nerede yendin de kaçırдың? Kahpelikle pusuya düşürdüğünüz o mübarek şehide iftira etmekten utanmaz mısın? Ben, onun oğluyum. Eğer mecalin varsa, bana mukabele et. İşte, başımı kesiyorum.

Dedi.

Mihail; o kadar şaşırılmıştı ki, bir anda söz söylemeye muktedir olup cevap bulamamıştı.

Elini kurtarıp hançerini çekmek istedi. Fakat, Battalın çelik gibi parmakları, bileğini o kadar sıkı ki, buna imkân görmedi. O zaman boğuk bir feryad ile:

— Tutun şu Allahın belâsını...

Diye, seslendi.

Oradaki beyler, Battal ile Mihailin oynadıklarını sanıyorlardı. Onun için, bu tarafa ehemmiyet vermiyerek, söze dalmışlardı.

Fakat Mihailin can haville bağırmasını duyar duymaz, yerlerinden fırladılar. Serdarlarının o korkunç vaziyetini görür görmez, dona kaldılar.

Battal, elindeki hançerin kabzası ile, Mihailin başına bir darbe indirdi. Onu bir an içinde sersemletti. Ve hançerini göz kamaştırarak bir sür'atle kullanarak bir hamlede Mihailin kafasını kesti.

Bu kesik başın sakalından tutarak

Saide hatun ağlaya ağlaya Ömer Bey'e gitti

havaya kaldırdı. Ne yapacaklarını şaşırılmış olan beylere ve usaklara doğru sallıyarak:

— Ben.. Hüseyin Gazinin oğlu Battalım... Babamın kanını, şimdilik Mihailden aldım... Şemas da, vaktine hazır olsun... Yerinizden kıpırdamayın. Hepinizin kafasını birer birer koparıyorum.

Diye bağırdu.

Koşa koşa, Aşkarın yanına gitti. Yerden mızrağını çıkararak bir hamlede atına bindi. Mızrağın ucunu ileri uzatarak, yıldırım süratle fırlayıp gitti.

★

BABAMIN EKMEĞİNİ İSTERİM!

Battalın, bir gece yarısı, apansızın ortadan kaybolması, Malatyada herkesi hayret vermişti.

Saide hatun, ağlıya ağlıya Ömer bey'e giderek:

— Cafer, benim evlâdım ise, size de Hüseyin Gazinin yadigarıdır. Başına bir iş gelmesinden korkuyorum. Ne yapın, yapın onu buldurun.

Diye rica etti.

Ömer bey, buyurdu. Bir çok atlılar, her tarafa dağıldılar. Dağ, taş bırakma-

yp her yanı aradılar. Lâkin Caferin izini bile bulamadılar.

Saide Hatun:

— Evlâdım.. Caferim... Nerelere gittin.. derdli anacığını kimlere terkettin? Diye, zârı zârı ağlıyor.. kanlı göz yaşları döküyordu.

Günler geçip de Battal ortada görünmediği için, hem Ömer beyin ve hem de halkın merakı, arttıkça artıyordu.

★

Böylece aradan, yedi gün geçti. Artık Battaldan, herkesin ümidi kesilmişti.

Lâlâ Tevabil, günlerce ve gecelerce Battalın aramaktan bitab kalmıştı. Fakat onu bulamayınca, meyus ve müteessir bir halde dönerek eve kapandı. Düşünmeye başladı.

Tam bu sırada, bağ evinin kapısında bir at kişnemesi işitildi. Tevabil, pencereden bakıp da Battalın görür görmez, sevincinden kendini kaybetmişti. Fakat garçabuk kendini toplayarak, sesi yettiği kadar bağırarak:

— Müjdel! İşte, aslanımız geldi.

Diye, Saide hatuna seslendi.

(Arkası var)

Son Posta'nın tefrihası: 53

Baron de Tott'un hâtıraları

Türk hisarında

Hisarın kumandanı vürudünden dolayı bana selâmlar göndermekte gecikmedi. Buna alaturka kebab edilmiş koyun eti dolu bir tepsi de ilâve etti

Terçüme eden: Hüseyin Cahid Yalçın

Bu tafsilâtı verişim Tatarların ahlâkı hakkında bizi tenvir ettiğinden ileri geldiği şüphesiz takdir olunur. Tatarların daima gayet selim fikirler besledikleri görülür.

Yolumuz bizi Karadenize yaklaştırmıştı. Vakit vakit, kıyı sıra gidiyorduk. Yalnız dalgaların gürültüsü bile bizi alâkadar edecek bir mevzu teşkil edebiliyordu. Çünkü şimdiye kadar geçtiğimiz düz ve çıplak ovalarda bundan bile mahrum idik. Daha geçeceğimiz yerler de aynı surette çıplak idiler. Fakat bana temin edildiğine göre, evvelce buralar orman ile örtülü imiş. Nogaylar en ufak kökleri bile sökmişler. Bu da her türlü baskın ihtimalini ortadan kaldırmak maksadıyla yapılmış.

Bu ihtiyat tedbir: filhakika iki saat içinde başka bir tarafa nakletmesi kabil, gayet müteharrik bir milleti emniyet altında bulundurabilirse de Tatarları bu iklimde elzem teshin vasıtalarından mahrum bırakmıştır. Bu vasıtayı elde etmek için her aile sürülerin pisliklerini itina ile toplar ve biriktirir. Bu pislikler biraz kumlu toprakla yoğuruluyor. Bir nevi «tourbe» hâsıl oluyor. Maatteessüf bu teshin vasıtası Tatarlar: ısıtmaktan ziyade tütsülemeğe yarıyor.

Hiçbir kavim Tatarlardan daha perhizkârane yaşamaz. Darı ve kısrak sütü onların mutad gıdalarıdır. Maamafih Tatarlar eti pek çok severler. Bir Nogay bütün bir koyunu yalnız başına yiyebileceğini iddia edebilir. Hiçbir hazımsızlığa uğramadan bu bahsi kazanması mümkündür. Fakat bu husustaki düşkünlüklerine hasislikleri sed çeker. Hasisliği: o dereceye verdirmişlerdir ki satabilmek imkânı mevcut olan bütün gıda maddelerini satılığa çıkarırlar, nefislerini bunlardan mahrum bırakırlar.

Hayvanlardan biri bir kaza neticesinde telef olduğu zamandır ki onun etile kendilerine bir ziyafet çekerler. Maamafih, daha evvel yetişerek hayvanı kanını akıtmak suretile öldürmeğe vakit bulmuş olmaları şarttır. Hasta hayvanlar hak-

kında da müslümanlığın bu ahkâmına riayet ederler. Nogaylar hastalığın bütün safhalarını müşahade altında bulundurlar. Hayvanın kıymetini kaybetmeğe ne zaman mahkûm olduklarına kanaat getirirlerse hayvanı tabii ölümden biran evvel öldürerek onu yemek hakkını kaçırmamağa dikkat ederler.

Balta panayrıları ve diğer Nogaylar hududlarında tesis edilmiş olan başka panayırılar onlara malik oldukları muazzam sürüleri her sene satmak imkânını temin eder. Mebzul surette elde ettikleri hububat ta yapağı gibi Karadeniz tarikile satılır. Derilerden kireç vasıtasıyla ayrılan yapağlara «pelade» denilir. Bu ameliyeyi canlı hayvanlar üzerinde icra edemezler. Bu usul ile azamî miktarda yapağı istihsal etmek kabil olursa da cinsi fenalaşır. Nogayların ticaret matalarına kötü cins bir miktar meşin ile bir çok tavşan derisini de ilâve etmek lâzımdır.

Bu muhtelif maddeler Tatarlara senevi mühim bir meblağ temin eder. Bu parayı ancak Felemenk yahud Venedik dükası olarak elde ederler. Fakat bunları o surette sarfederler ki bu muazzam para yekûnunun zihinlerde tevliid ettiği bütün servet fikirleri mahv ve heba olur.

Hiçbir mübadele ihtiyacına tâbi olup ta paranın bir kısmını tekrar tedavül sahasına iade etmedikleri için para birikip durur. Tamahkârlık sevkile bütün bu hazineleri toprağa gömerler. Ovalar sonra bu paraları bulmak istedikleri zaman onlara hiçbir işaret arzetmezler. Sırlarını söylemeden ölmüş olan birçok Nogaylar mühim miktarda mebalîği ortadan kalkarmış oldular.

Bu kavimlerin memleketlerini terke mecbur olurlarsa paralarının: orada bırakacaklarını, mülkiyet hakkını ellerinden kaçırmamış olacaklarını düşündüklerine de ihtimal verilebilir. Filhakika, beş yüz fersah uzağa gitseler de onlar için değişmiş bir şey yoktur denilebilir. Çünkü Nogaylarda sırf tasarruf ve temellük kanaatinden başka bir zevk yoktur. Fakat bu kanaat onlar için o kadar cazibeli ki bir Tatarın bir şeyi sırf biran ona temellük zevki uğrunda zaptettiği çok kere görülür. Çok geçmeden o şeyi iadeye mecbur olur, üstüne mühim miktarda bir para cezası da verir. Fakat o kendisine göre bir zevk duymuş ve bundan memnundur. Tatarların hırs ve tamahı hiçbir zaman muhtemel zararları hesaba katmaz. O yalnız muvakkat ve anî istifadelerden zevk alır.

Orcapiye yaklaşıyorduk. Artık yalnız kötü bir gece geçirmek azabı kalmıştı. Tam bu sırada, bana gönderilmiş olan bir sâi geldi. Tatarlar Kamı tarafından hakikimda kolaylıklar temin etmeğe memur edilmişti. Halbuki çok şükür bu kolaylıkları ben kendim temin etmek saadetine nail olmuşum.

Geceyi üzeri kamışlarla örtülü kötü bir barakada geçirdik bulunduğumuz bataklıkta kamıştan başka bir şey yetişmezdi. Baraka denize oldukça yakın bir mesafede idi. Ertesi sabah deniz kıyısını takip ettik. Çok geçmeden sağ tarafımızda denize doğru uzanan yarımadağın garb kıyısını gördük.

Aynı surette düz fakat bulunduğumuz ova dan yüksek olan bu arazi ovada oldukça hafif ve tatlı bir şiv ile birleşiyordu. Bu bir kordon gibi görünüyordu ve üst kısmı Orcapi müdafaa hatlarının profilini arz ediyordu. Erkenden bunların boyu sıra ilerledik ve hendeği fena bir ahşab köprü üzerinden geçtik. Bu köprü mallı sathı üzeri kubbeli bir kapıya rapt ediyordu. Kapıcı yarımadayı her akşam kilid altında bulunduruyordu. Top menzilineki bu hatları kesen «redoute»lerden biri kârgir inşaat ile mesturdu. İçine top konmuştu. Birkaç Türk askerî Rus ve Tatar tacirlerine iltihak ederek bu kapı civarında kötü bir köy tesis etmişlerdi.

(Arkası var)

BAHAR KOKULARI

Çiğerlerinizi nasıl yıkar, neş'emizi arttırır, zevkimizi tazelerse

Nefis ve mükemmel bir gıda da

Ömrümüze ömür, kuvvetimize kuvvet katar.

ÇAPA MARKA

Pirine ve hububat unları

Sıhhat ve neş'e kaynağıdır

Kuruluş tarihi: 1915 M. Nuri Çapa Beşiktaş Kılıcalı ÇAPAMARKA Tel: 40337

Her sabah alacağınız bir tek **KESKİN KAŞE** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. **SALİH NECATİ** Bahçekapı

EFES BANK L^{TD.}
TÜRK SOSYETESİ
31/K.EVVEL/938 BİLÂNCOSU

AKTİF

	Türk lirası	K.	Türk lirası	K.
KASA :				
Banknot	22.558	—		
Ufaklık	166	39	22.719	39
DAHİLİ MUHABİR BANKALAR			7.389	51
SENEDAT CÜZDANI:				
Vadesine üç ay kalan	223.848	93	223.848	93
ESHAM VE TAHVİLÂT CÜZDANI:				
Borsada kote olanlar (Serbest	5.370	—		
(Mevduat karşılığı	10.000	—		
(İhtiyat	14.680	—	30.050	—
AVANSLAR:				
Senedat üzerine avanslar	6.869	28	6.869	28
BORÇLU HESABI CARİLER :				
Açık kredi	79.862	33	79.862	33
KEFALETİMİZDEN DOLAYI BORÇLULAR ...			106.231	25
SAİR MUHTELİF BORÇLULAR,				
Hissedarların sermayeden borçları	250.000	—		
Muhelif borçlar	6.517	48	256.517	48
İPOTEK MUKABİLİ AVANSLAR			14.051	15
İŞTİRAKLER :				
Sair iştiirakler	27.000	—	27.000	—
MENKULLER :				
Kasalar	675	—		
Mefruşat	1.588	21	2.263	21
GAYRİ MENKULLER :				
Banka binaları	1.136	29	1.136	29
			777.888	82

PASİF

	Türk lirası	K.	Türk lirası	K.
SERMAYE			500.000	—
İHTİYATLAR :				
Fevkalâde ihtiyatlar	7.530	35		
Kanunî ve nizâmî ihtiyatlar	10.160	40	17.690	75
MUHABİR BANKALAR			23.801	11
MEVDUAT			13.151	60
CARİ HESAPLAR			63.722	22
TASARRUF :				
Vadesiz	10.468	51		
Bir aydan bir seneye kadar	12.787	97		
Bir seneden fazla	1.854	75	25.111	23
Sair muhtelif alacaklar			1.705	04
Muvakkat alacaklı hesaplar			6.540	97
Kefaletimizden dolayı alacaklılar			106.231	25
1939 senesine aid kâr			1.356	76
Kâr			18.577	89
			777.888	82

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Ay	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANISTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

TÜRKİYE
YUNANISTAN
ECNEBİ

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

DOKUMACI MAKİNE USTASI ve İŞÇİSİ ARANIYOR

Bonservislerle beraber Yedikule Kazlıçeşme Mensucat Santral fabrikasına müracaat.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	İktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 Muv. T. Lira Kr.	Eksiltme Şekli	Saati
Pirinç etiket	31700 adet	400 —	30 —	Açık eksiltme	14
İçki satış kasası	2900 adet	8700 —	435 —	Kapalı zarf	14,30
Filit	4000 Kg.	2800 —	210 —	Açık Eks.	15
Sinek kâğıdı iyi cins	150000 adet	1500 —	112 50	» »	15,30
Filit tulumbası	146 adet	146 —	10 95	» »	16
Yapışkan macunu	175 Kg.	245 —	18 37	» »	16,15

I — Şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 6 kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 15/3/939 tarihine rastlayan Çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır. Sinek kâğıdı için bir hafta evvel nümune verilmek lâzımdır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız olarak alınabilir.

V — Açık eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin % 7,5 güvenme paraları ile birlikle eksiltme için tayin edilen gün ve saatte komisyona gelmeleri ve kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek isteyenlerin de mühürlü teklif mektubunu kamuni vesaik ile % 7,5 güvenme parası, makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 13,30 a kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. «1102»

Orman Umum Müdürlüğünden

1 — Orman Umum Müdürlüğü teşkilâtına dağıtılmak üzere mübayaasına lüzum görülmüş olan miktarı aşağıda yazılı on iki kalem alât ve edevatı fenniye kapalı zarf usulile ve 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Mezkûr aletlerin tahmini fiatı ceman 25.150 lira olup muvakkat teminatı 1886 lira 25 kuruştur.

3 — Eksiltme 23/Mart/939 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 te Umum Müdürlük binasında üçüncü şube müdürlüğü odasında yapılacaktır.

4 — Bu hususa aid idarî ve fennî şartname Orman Umum Müdürlüğünden ve İstanbul çevirge müdürlüğünden alınabilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyona tevdi etmeleri lüzumu ilân olunur.

Cinsi	Aded	(760)	(1455)
Pergel takımı	200		
Düblü tesimetre	200		
Mayıl mesafeyi ufka tahvil cetveli	100		
Mikyasa hendesi	100		
Çelik şerit	100		
Gönye 45 derecelik	200		
Gönye 60	200		
Minkale	200		
Mira	200		
Ormancı kompası	500		
Tecessimat burgusu	200		
Plânimetre	50		

Zonguldak Liman Reisliğinden :

19/1/931 tarihinde Zonguldak limanında fırtına yüzünden batan «Hacıade» vapurunun enkazının çıkarılması ve bu vapurdan çıkarılan iki vinç ile bir ırgatanın da gümrük resmi ödenerek alınması limanlar kanununun 7 inel maddesini değiştiren 2829 numaralı kanunun hükümüne tevfi kanunla ifa olunmak üzere sahiblerinin tarihi ilândan itibaren 30 gün zarfında liman riyasetine müracaatları ilân olunur. «1479»

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları
Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1899 m. 183 Kcs. 190 Kw.
T.A.Q. 1974 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 3170 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

CUMA - 10/3/39

12.30: Program, 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Hafif müzik - Pl.) 18.30: Program. 18.35: Müzik (Kabare ve Müzik hol - Pl.) 19: Konuşma (Tayyareci konuşuyor). 19.15: Türk müziği (İnce saz faslı). Tahsin Karakus ve Safiye Tokaym iştirakile. 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat). 20.15: Türk müziği (Halk musikisi - Sadı Yaver Ataman). Bozuk ve cura'da halk havaları. 20.30: Türk müziği. Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. Okuyan: Halûk Recal. 1 — Osman beyin - Hicazkâr peşrevi. 2 — Falk beyin - Hicazkâr ağır semai: Benim servî hıramanım. 3 — - Hicazkâr şarki: Sevdikim âzadei hicranım. 4 — Kemence tak simi - Fahire Fersan tarafından. 5 — Mahur şarki: Dün yine günümüz geçti beraber. 7 — Refik Fersan - Saz semaisi. 21: Memleket saat ayarı. 21: Konuşma. 21.15: Esham, tahvilât, kambiyo - nükut borsası (fiat). 21.25: Neşeli plâklar. 21.30: Müzik (Riyaseticümhur Filarmonik Orkestrası). Şef: Praetorius. 1 — Ant. Dvorak: Viyolonsel için konserto si majör, op. 104. a) Allegro. b) Adagio ma non troppo. c) Final. Allegro moderato. Sollist: David Zirkin. 2 — Ant. Dvorak: 5 inci senfoni «Yeni dünyadan» (Aus der neuen Welt) mi minör, op. 95. a) Adagio - Allegro Molto. b) Largo. c) Scherzo. Molto Vivace. e) Allegro Con Fuoco. 22.30: Müzik (Sinema sesi ve cazband). 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenicaşı)
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri:

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 6193 lira 85 kuruş olan 225 takım küçük ve 5 takım da büyük yük üstünç takımı ile muhtelif cins eb'ad ve miktarda cerrahi alet 6/4/39 Perşembe günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binasındaki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 464 lira 54 kuruşluk muvakkat teminatlarla tekliflerini muhtevi zarflarını eksiltme günü saat (14) on dörde kadar komisyona vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (1572)

İsim, miktar ve muhammen bedellerle muvakkat teminatları aşağıda yazılı olan 2 liste muhteviyatı muhtelif malzeme 21/3/939 Salı günü saat 15,30 dan itibaren sırasile kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (141) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (1427)

No.	İsmi	Miktarı Kg.	Muhammen B. Lira	Muvakkat teminat TL
1	Bezirlir (3 kalem)	115000	62050	4352,50
2	Üstübeçler, minyon dö plomb ve oksit dö fer (4 kalem)	100000	28250	2118,75

İnşaat ilânı

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden :

1. — İzmit Sellüloz Fabrikası yanında tesis edilecek transformatör binası inşaatı vahidi fiat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2. — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 15.497,70 liradır.

3. — Eksiltme evrakı Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden 5 lira bedelle satın alınabilir ve İzmitte Sellüloz Sanayi Müessesesi Müdürlüğünde görülebilir.

4. — Eksiltme 17.3.1939 Cuma günü saat 16 da Ankara'da Sümer Bank Umumî Müdürlüğündeki İnşaat Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

5. — Muvakkat teminat 1165 liradır.

6. — İstekliler yaptıkları inşaat işlerini gösterir vesika suretlerini ibraz edeceklerdir.

7. — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 şe kadar Sümer Bank U. Müdürlüğü muhaberât şubesine teslim edeceklerdir.

8. — Posta ile gönderilecek tekliflerin, eksiltme saatinden nihayet bir saat evveline kadar gelmiş ve zarflar mazbut şekilde kapatılmış olması lâzımdır.

9. — Banka bu inşaatı dilediği müteahhide verebileceği gibi eksiltmeyi tamamen hükümsüz sayabilir. «782» «1482»

Millî Saraylar Müdürlüğünden :

1 — Dolmabahçe Sarayı müştemilâtından, Hayrettin iskelesi yanındaki binanın çatı tamaratı açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Yapılacak tamaratın tahmini bedeli iki bin yüz yirmi beş lira on bir kuruştur.

3 — Bu tamarata müteallik birinci keşif cetveli ile şartnamenin birer suretleri Pazardan başka hergün Dolmabahçede Millî Saraylar Müdürlüğü kabininden alınabilir.

4 — Eksiltme Martın on dördüncü Salı günü saat on beşte Millî Saraylar Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

5 — Muvakkat teminat «160» liradır. Bu paranın, eksiltmenin yapılacağı vakitten evvel Malsandığına yatırılmış bulunması lâzımdır.

6 — Eksiltmeye girecek olanlar Ticaret Odasına kayıtlı bulunacaklar ve işi tamamladıkça başka yerlerde yaptıkları tamarat işlerine dair elde ettikleri vesikalarla bu vesikalara göstermek suretile eksiltme gününden evvel Millî Saraylar Mimarlığından ayrıca alacakları fennî iktidar şahadetnamesi ve teminat parası makbuzunu muayyen zamana kadar eksiltme heyetine tevdi edeceklerdir. «1057»

HASAN KUVVET ŞURUBU

terkibinde **İYOD**
TANEN
GLİSERO
FOSFAT vardır.

**ZÂFI UMUMİ, KANSIZLIK,
ROMATİZMA, SIRACA
KEMİK, SİNİR**

hastalıklarına, cılız yavrular, yürümeyen, diş çıkaramayan çocuklar, dermansız ihtiyarlar, solgun kızlar, vereme istidadı olanlar HASAN KUVVET ŞURUB'undan içmelidir. Kanı arttırır, iştihâ verir, şifâî tesirleri çoktur. Fennî surette imal edilmiş, içilmesi kolay ve lezzetli bir şuruptur. Küçük, büyük her yaşta istimal edilebilir.

HELMOBLEU

**BÜBREK
MESANE
İDRAR
YOLLARINDAKİ**

HASTALIKLARI KÖKÜNDEN TEMİZLER

Genç ve taze görünmek isterseniz

PUDRANIZA BİR KAŞIK

**KREMA
KÖPÜĞÜ**

koyunuz

VE CAZİP
SEMERELERİNİ
GÖRÜNÜZ!

Cildiniz bazan kurumuş ve buruşmuş bir hal kesbeder. Çünkü, pudranız cildin tabii yağlı ifrazatını mas eder. Yeni bir güzellik tedbiri sayesinde bu halden kurtulacaksınız. Kullandığınız pudra kutunuza bir kahve kaşığı miktarında «krema köpüğü» ilâve ediniz ve karıştırınız. Bu sayede pudranın cildin tazeliğini mas etmesine mani olur ve yumuşaklığı mubafaza ve idame eder. Halihazırda gayet ince ve son derece nefis ve sizin için tam matlub nisbette «krema köpüğü» karıştırılmış pudradan tedarik edebilirsiniz. O da; Yeni Tokalon pudrasıdır. Tokalon Pudrası terkindeki krema köpüğü sayesinde saatlerce sabit kalır, ne rüzgâr ve yağmurdan, ne de terden kat'iyen müteessir olmaz, tende temin ettiği «Mat» tazelik ve sevimliliğini bozamaz, Tokalon pudrasını tecrübe ediniz ve birkaç gün zarfında teninizde temin edeceği güzelliği görünüz.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi URİNAL ile geçiriniz.

URINAL

Vücutte toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

**İNGİLİZ KANZUK
ECZANESİ**

BEYOĞLU — İSTANBUL

SEFALİN

**GRİP - NEZLE - BAŞ
DIŞ - ROMATİZMA**

ve bütün ağrıları derhal geçirir.

Tabib Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankara, Kırıkkale ve Küçükoyzgat'ta istihdam edilmek üzere üç tabib alınacaktır. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere şifâhen veya istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. (1280)

Devren Satılık Lokanta

Ankara Bankalar ÇİFTLİK Lokantası
caddesindeki

Demirbaşile beraber talibine devredilecektir.

Alâkadarların 20 Mart 1939 tarihine kadar şartnameyi görmek ve fazla izahat almak üzere aşağıdaki adreslere müracaatları rica olunur.

Devlet Ziraat işletmeleri kurumu Umum Müdürlüğü Yenişehir - Bakanlıklar karşısı - Ankara Devlet Ziraat işletmeleri kurumu Orman Çiftliği - Ankara Devlet Ziraat işletmeleri kurumu İstanbul bürosu İstanbul - Bahçekapı Kutlu Han 2nci kat

ODEON

LÜKS PLÂKLAR

Münir Nureddin

270908 No.: Hicaz Şarkı — ELÂ GÖZLERİNE

270909 No.: Hicaz Şarkı — İZMİRİN İÇİNDE

270910 No.: Fantazi — Akşam gene gölgen

Saçlarıma ak düştü

GÜLZARA NAZAR KILDIM

ABU TABİLE BU ŞEB

Yeni çıkan ve fevkalâde olan bu plâkları her halde dinleyiniz.

Nefis ve Leziz

MAKARNA

yeme isterseniz:

İZMİRİN

AŞÇIBAŞI

Markayı tercih ediniz.

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife 400 kuruş

İkinci sahife 250 »

Üçüncü sahife 200 »

Dördüncü sahife 100 »

1ç sahifeler 60 »

Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tan., yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Akba kitabevi

Her dilden kitab, gazete ve SON POSTA'nın Ankara bayiidir. Underwood makinelerinin de acentasıdır.

PASTİL KATRAN HAKKI

öksürükleri kökünden keser tecrübelidir.